

Hizmete özel

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI 1984 TARİHÇESİ

İcra Sekreterliği

Şubat 1985

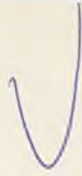
T. C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

Hizmete özel

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

Kitap No: 12745

Sıra No: _____

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

351.01

DIŞ

1985

- 04011

TARİHÇE FİHRİSTİ

1. Kronoloji (1 Ocak 1984 - 31 Aralık 1984)
2. Önemli Resmî Ziyaretler Takvimi
3. Anlaşmalar, Sözleşmeler, Protokollar
4. Üst Yönetici Değişiklikleri
5. Misyon Şefi Değişiklikleri
— 1984'de Vefaata Eden Meslek Memurları
6. Personel Kıdem Listesi (Meslek Memurları)
7. 1983 Tarihçesinde Yer Almamış Olan Misyonlar
8. Teşkilât
9. Türk Hariciye Teşkilâtının Başlangıçtan Bugüne Kadar Geçirdiği Safhaların Şematik Tarihçesi

T. C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

10. 1983 TARİHÇESİ DÜZELTME CETVELİ

4. Bölüm, B - Alt Bölüm, 2 sh., 135.000

YANLIŞ Paris Başkonsolosluğu

DOĞRU Bütün Fransa

7. Bölüm, Misyon Şefleri

HARTUM BE C. Göksenin

Argun Çoban, Maslahatgüzar 7/8/1977

D. Batıbay

LAGOS BE Muammer Tuncer Ekim 1976 - Kasım 1980

DAKAR BE N.S. Tamboy 1950 - 52 (baskı hatası;

Ö. L. Miyman 1952 - 57 çıkarılacak.)

KUVEYT BE Berduk Olgaçay 27.11.1971 - Eylül 1975

Tuluy Tanç, G. M. Eylül 1975 - Haziran 1978

1. Kronoloji

(1 Ocak 1984 - 31 Aralık 1984)

Basın

SPLD Raporları

Belleten

2 Ocak 1984

KKTC'nin Rum tarafına barış çağrısı ve iyi niyet teklifleri (Maraş'ın doğusunun Rum yerleşimine açılması, Lefkoşe Havaalanının BM gözetiminde trafiğe açılması, Kayıplar Komitesinin çalışmaya başlaması, BM Genel Sekreterinin desteklenmesi).

3 Ocak 1984

KKTC'nin barış planının KRY'ce reddi.

Denktaş'ın iyi niyet tedbirlerine karşılık olarak, Türkiye'nin Kıbrıs'daki Türk Barış Kuvvetleri'nin sayısında 1500 kişilik bir azaltma yapmaya karar verdiğini açıklaması.

4 - 6 Ocak 1984

Avrupa Konseyi Hukuk İşleri Komisyonu Türkiye Raportörü C. Adler'in Ankara'daki temasları.

6 Ocak 1984

İran Dışişleri Bakanı Ekonomik İşler Yardımcısı K. Ardebili'nin «Özel temsilci» sıfatıyla Ankara'ya gelişi.

7 Ocak 1984

Başbakan Turgut Özal, basın toplantısında, «Avrupa Konseyi'nin Parlamento kanadında temsilimiz gerçekleşmezse, ilişkilerin tamamıyla kesilmesi kaçınılmaz olabilir» demiştir. (Basın toplantısının dış politika bölümü için Bk. Belleten Ocak (1984)).

9 Ocak 1984

Dışişleri Bakanı V. Halefoğlu, Fransız Büyükelçisini makamına çağırarak, Mitterand'ın Fransa'nın Vienne şehrinde Ermeni cemaatine hitaben yaptığı konuşmada soykırım iddiasını mesnetsiz bir şekilde benimsemesini esefle karşıladığımızı bildirmiş; bu beyanatın zaten sarsılmış olan Türk - Fransız ilişkilerine yeni ve ciddi bir darbe teşkil ettiğini Hükümetine duyurmasını istemiştir.

11 Ocak 1984

TRT ile ÇHC Radyo TV Bakanlığı arasında Ankara'da işbirliği protokolu imzası.

12 - 14 Ocak 1984

Dışişleri Bakanı V. Halefoğlu'nun Kazablanka'da 4. İslam Zirve Konferansı Dışişleri Bakanları Hazırlık Toplantısına iştiraki.

16 - 19 Ocak 1984

Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in Fas'da yapılan 4. İslam Zirve Konferansı'nda Türkiye'yi ilk defa devlet başkanı seviyesinde temsil etmesi. (Mufassal bilgi için Bk. Belleten Ocak 1984).

16 - 18 Ocak 1984

Atina'da, Balkan İşbirliği Toplantısı (30 Ocak'a tehir isteğinin reddi üzerine, Türkiye gözlemci olarak katılmıştır.)

17 - 19 Ocak 1984

ABD Temsilciler Meclisi, Dış İlişkiler (Lantos bşk. da) ve Narkotik özel (Rangel bşk.'da) Komisyonları heyetlerinin Ankara'daki temasları. ABD KKK Org. Wickham'ın Ankara, İstanbul, Kayseri gezisi.

17 - 20 Ocak 1984

Irak İçişleri Bakanı Sadun Şakir Mahmud'un Ankara'yı ziyareti.

17 - 21 Ocak 1984

Stokholm'deki Avrupa Silahsızlanma Konferansı'na Dışişleri Bakanı Sn. Halefoğlu'nun iştiraki.

20 - 27 Ocak 1984

Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı E. Pakdemirli'nin 60 küsur işadamıyla birlikte Moskova'ya gidişi (Sovyetler, ticaretin bağlı mal esasına çevrilmesi teklifini kabul etmemişler; 2 yıl önce Türkiye'nin isteğiyle serbest döviz esasına geçildiğini belirtmişlerdir).

22 Ocak 1984

Sn. Halefoğlu'nun Brüksel'de NATO Genel Sekreteri Luns ile görüşmesi.

23 Ocak 1984

Sn. Halefoğlu'nun Brüksel'de AET Komisyon Başkanı Thorn ve diğer yetkililerle görüşmesi. (Sn. Bakanın İsveç ve Belçika dönüşü Esenboğa'daki demeci için Bk. Belleten Ocak 1984).

23 - 25 Ocak 1984

AKDM Dönem Başkanı Karl Ahrens'in 30 Ocak toplantısı öncesi, Ankara'yı ziyareti. (Adıgeçenin Türk parlamenterlerin Ocak yerine Mayıs toplantısına katılmaları tavsiyesine karşılık, katılma yönündeki kararlılığımız teyid olunmuştur.)

23 - 26 Ocak 1984

Dünya Bankası Başkanı Klausen ile İcra Direktörü Groote'un Ankara'daki temasları. Başkan, 24 Ocak günkü basın toplantısında, Türkiye'nin Dünya Bankasınca en çok desteklenen ülkelerden birisi olduğunu söylemiştir.

24 - 28 Ocak 1984

Pekin'de, TC - ÇHC Karma Ekonomik Komisyonu 2. Dönem Toplantısı (Türk heyetine, Dışişleri Bk. Müsteşarı BE Ercüment Yavuzalp başkanlık etmiştir).

T. C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

25 Ocak 1984

5 Ocak'dan beri Türkiye'de bulunan, Türkiye Masası Şefi G. Teyler başkanlığındaki IMF Heyeti ayrılırken HDTM'ca yapılan açıklamada, «tüm konularda tam bir anlaşmaya varıldığı» bildirilmiştir.

25 - 27 Ocak 1984

Ankara'da, Türkiye - Polonya Ticaret ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu 3. Dönem toplantısı.

28 Ocak - 3 Şubat 1984

OECD Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu Başkanı Dr. Rolf Geberth'in Ankara ve İstanbul'daki temasları.

30 Ocak - 2 Şubat 1984

AKDM 35. Dönem toplantılarına Türk parlamenterlerin, 3 yıllık aradan sonra ilk defa, katılmaları. Yetki belgelerinin onaylanıp onaylanmaması Hukuk ve Siyasi İşler Ortak Komisyonu'nda görüşülmekteyken, simültane tercümanlar grevi yüzünden Ocak dönemi toplantıları Mayıs'a ertelendi. «...bu foruma dönüş konusunda önemli merhale...»

1 Şubat 1984

Finlandiya Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Siyasî Yardımcısı Klaus Törnudd'ın MSY Cankardeş'i ziyareti. (siyasî istişareler).

1 - 2 Şubat 1984

Ankara'ya gelen, Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Başkan Yardımcısı L. Fallermaier başkanlığındaki heyet, TBMM Başkanı, Başbakan ve Dışişleri Bakanı tarafından kabul edilmedi.

1 - 10 Şubat 1984

Sovyetler Birliği Demir Çelik Sanayii Bakan Yardımcısı G. N. Sergeyev başkanlığındaki heyetin İskenderun Demir - Çelik İşletmesindeki incelemeleri.

2 Şubat 1984

24 - 31 Ocak tarihli duruşma sonunda Paris Ağır Ceza Mahkemesi, 24.9.1981 de Paris Başkonsolosluğumuzu basan 4 Ermeni teröristi 7'şer yıla mahkum etti. Bakanlığımız açıklamasında, «Bu dava, Fransız adalet tarihine utanç verici bir sayfa olarak geçecektir» denildi.

2 Şubat 1984

Türkiye'nin ABD'den 1984 - 85 için istemiş olduğu 1.5 milyar (1.2 askeri, 300 milyon ekonomik) dolarlık yardımın, Reagan yönetiminin 1 Şubat'da Kongre'ye sunduğu dış yardım tasarısında, 83/84 rakamının sabit tutularak, 934, milyon dolar (759 askeri, 175 ekonomik) olarak yer alması üzerine, Sözcü Akıman, 2 Şubat tarihli açıklamasında, «öngörülen yardım miktarı bizim ihtiyaçlarımızı karşılayacak düzeyde değildir. Reagan yönetiminin talep ettiği yardım miktarından memnun olduğumuzu söylemek imkanını bulamıyoruz» dedi.

2 - 4 Şubat 1984

Arnavutluk Dışişleri Bakanı Yardımcısı Sokrat Plaka'nın, Müsteşar Yazupalp'in davetlisi olarak, Türkiye'yi ziyareti.

3 - 10 Şubat 1984

5 kişilik Türk parlamento heyetinin Vaşington'daki resmi temasları (yardım, Kıbrıs..)

4 - 5 Şubat 1984

Vaşington'da «Türkiye'nin Amerikalı Dostları Derneği»nin toplantısı (Sn. Evren'in mesajı).

6 - 7 Şubat 1984

Amerikan 6. Filosunun İstanbul'u ziyareti.

6 - 8 Şubat 1984

Ankara'da, Türk - Irak Karma Ekonomik Komite 4. Toplantısı, (Protokol : petrol boru hattı, doğal gaz hattı, demiryolu, transit yolu).

7 - 9 Şubat 1984

Ankara'da F. Alman heyetiyle vize ve konsolosluk görüşmeleri.

7 - 10 Şubat 1984

ABD Dışişleri Bakanlığı Özel Danışmanı E. Derwinski'nin Lefkoşe - Atina - Ankara (9 - 10) temasları.

8 - 12 Şubat 1984

Chase Manhattan Bankası Yönetim Kurulu Başkanı D. Rockefeller'in hükümet yetkilileri ve Merkez Bankası ile temasları.

8 Şubat 1984

Başbakan Özal'ın 2. Basın Toplantısı. (Metni için bknz. Belleten) Başbakan, «Avrupa Konseyi'ne, heyetimizin kabul edilmemesi, reddedilmesi gibi bir durumda Konsey'den tamamen ayrılacağımızı söyledik. Bu bizim tabii hakkımızdır» demiştir.

9 Şubat 1984

Lübnan'daki iç savaşın tehlikeli bir hal alması üzerine, Beyrut Büyükelçiliğimiz personelinin sayısının azaltılması.

9 Şubat 1984

Lavrion mülteci kampından 10 - 15 kanun kaçağı Türk'ün THY Atina Bürosunu 2 saat süreyle işgal etmeleri.

10 Şubat 1984

Köln Başkonsolosluğumuza bomba konulması (maddi hasar). (Alman ve Kürtçü teröristler).

11 - 12 Şubat 1984

Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarının Libya gezisi (80 müteahhitlik şirketinin toplam 600 milyon dolarlık alacağı yüzünden 12 şantiyede grev ve bazı firmaların tasfiyesi nedeniyle 10 bin kadar Türk işçisi ortada. Alacaklar, Libya'dan 1.5 milyon ton ek petrol alımıyla da karşılanamıyor).

13 - 18 Şubat 1984

Atina'da Balkan İşbirliği Uzmanlar 2. Toplantısına iştirakimiz. (Büyük-elçi MEKY Mustafa Akşin başkanlığında).

13 - 14 Şubat 1984

ABD Senatosu Silahlı Kuvvetler Komisyonu heyetinin (J. Tower başkanlığında) Ankara'daki temasları.

14 - 17 Şubat 1984

Şansölye Kohl'un özel temsilcisi Leisler Kiep'in Ankara ziyareti.

14 - 15 Şubat 1984

Başbakan Özal ve Dışişleri Bakanı V. Halefoğlu'nun, S. B. Devlet Başkanı Y. Andropov'un cenaze töreni için Moskova'ya gitmeleri.

16 - 22 Şubat 1984

Ankara'da Türkiye- İran Ulaştırma Karma Komisyonu çalışmaları (Protokol).

17 Şubat 1984

Ankara'da Türkiye - ABD Yüksek Düzeyli Ortak Savunma Grubu 4. Toplantısı. (Genkur 2. Bşk. Org. Necip Torumtay - ABD Savunma Bakan Yrd. Richard Perle) Ortak güvenlik, bölgesel gelişmeler, askeri yardım, uçak modernizasyonu, savunma sanayii işbirliği.

18 Şubat 1984

NATO'ya girişimizin 32. Yıldönümü kutlandı.

19 Şubat 1984

1973'de Los Angeles Başkonsolosumuzu ve Mv. Konsolosumuzu şehit eden M. Yanıkyan'ın 31.1.1984 günü yaşlılık gerekçesiyle serbest bırakılmış olması tarafımızdan kınandı.

19 - 26 Şubat 1984

Yemen Arap Cumhuriyeti Genelkurmay heyetinin Türkiye'yi ziyareti.

20 - 24 Şubat 1984

Ankara'da Türkiye - Arnavutluk ticaret heyetleri görüşmeleri.

21 - 25 Şubat 1984

Cumhurbaşkanımızın Suudi Arabistan'ı resmen ziyaretleri.
«Askeri eğitim işbirliği anlaşması» (Sn. Evren'in demeçleri için (Belle-
ten'e bakınız).

24 Şubat 1984

Yunanistan Başbakanının son günlerdeki bazı beyanları üzerine Bakan-
lığımız Sözcülüğünce yapılan açıklamada : «Yunanistan Başbakanı ar-
tık iyice şaşkırtıcı olmaya başladı... Türkiye'yi şimdi de Batı Trakya me-
selesini ortaya çıkarmış olmakla suçlamaktadır. Bu davranış, taşıdığı çe-
leşki bir yana, Lozan Anlaşmasına da tamamen ters düşmektedir..» dendi.

25 - 29 Şubat 1984

Devlet Bakanı İ. Özdağlar'ın Libya'yı ziyareti.

27 - 29 Şubat 1984

İngiltere'nin Tedarik İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı G. Pattie'nin
Ankara temasları (ortak savunma sanayii).

29 Şubat - 2 Mart 1984

İtalya Savunma Bakan Yardımcısı Olcese'nin Ankara'yı ziyareti.

1 - 3 Mart 1984

Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı ile Merkez Bankası Başkanı'nın S. Ara-
bistan temasları.

3 - 9 Mart 1984

HDTM Pakdemirli'nin Bağdat'taki temasları.

6 - 7 Mart 1984

F. Almanya Dışişleri Bakanı H.D. Genscher'in Ankara'yı resmen ziya-
reti (24 saatlik ziyaret, seçim - sonrası Türkiye'ye Batı'dan ilk Dışişle-
ri Bakanı ziyareti olmuştur).

6 Mart 1984

Bakanlık AÇIKLAMASI : «Son zamanlarda Yunanistan'ın Kıbrıs Rum
kesimine bir tümen asker göndereceği yolunda haberler dolaşmaktadır.
Kıbrıs'da 1974'den bu yana sürmekte olan istikrar, Ada'da askeri den-
genin sağlanmış olmasının sonucudur. Kıbrıs Rum Yönetiminin ve Yu-
nanistan'ın mevcut askeri dengeyi 1974'den öncelki duruma getirip adada
yine eskiden Türklere reva görülen gayri insani eziyet ortamını yarat-
mak emeli taşıyıp taşımadıklarını bilmiyoruz. Şayet böyle bir emel bes-
liyorlarsa bunun çok yanlış bir hesap olacağını şimdiden bilmeleri gere-
kir. Türkiye, Kıbrıslı soydaşlarının güvenliği konusunda son derece du-
yarlıdır. Kıbrıs Türk halkına yaşama güvencesi vermiş olan Türkiye'nin
Kıbrıs'taki askeri dengenin bozulmasına müsamaha etmeye kesinlikle ni-
yeti yoktur.»

7 Mart 1984

TBMM'nin Kıbrıs ve EGE konusunda kabul ettiği temenni kararında, «...Yunanistan'ın Ege'de emrivakilere başvurabileceği veya Güney Kıbrıs'da mevcut Yunan askeri mevcudiyetini dengeyi bozacak ölçüde takviye edeceği yolunda haberler çıkmaktadır. TBMM büyük Türk milleti adına Yunanistan'ı uyardığı vazife bilir. Herhangi bir haksız davranış bütün Türk milletini yek vücut olarak karşısında bulacaktır...» denildi.

7 - 8 Mart 1984

Dışişleri Bakanı V. Halefoğlu'nun İran'a yaptığı resmi ziyaret.

8 - 9 Mart 1984

Ege'de tatbikatta bulunan 5 Türk muhribinin 1 Yunan muhribine ve balıkçı gemilerine Semadirek adası yakınında ateş açtığı iddiasıyla Yunanistan Yüksek Savunma ve Dış Politika Kurulu, Ankara Büyükelçilerini geri çekme ve Yunan Silahlı Kuvvetlerini arttırılmış teyakkuz durumuna geçirme kararı verdi.

Saros Körfezi Buhranı, karşılıklı Hükümet Açıklamaları ile 36 saat sonra giderildi.

9 Mart 1984

1983 Mart'ında şehit edilen Belgrad Büyükelçimiz Balkar'ın katilleri 2 Ermeni, Yugoslavya'da 20'şer yıl hapis cezasına çarptırıldı.

11 - 17 Mart 1984

Türkiye - Romanya Karma Ekonomik Komisyon 10. Dönem Toplantısı vesilesiyle, HDTM Pakdemirli başkanlığında bakanlıklar ve ihracatçı konsorsiyum temsilcileri heyeti Bükreş'e gitti.

12 - 13 Mart 1984

SSCB Dışişleri Bakan Yardımcısı G. Kornienko'nun Ankara'ya ani ziyareti. (Bu gelişin NATO füzeleriyle ilgili olduğu basında yer aldı).

13 - 19 Mart 1984

Çin HC Devlet Başkanı Li Xiannian'ın Türkiye'yi ziyareti (Tarihte ilk).

13 Mart 1984

Bakanlık Sözcülüğü, «AFP'ye atfen yabancı basında Türk Hava Kuvvetlerinin Türkiye - İran sınırının İran tarafından hava hareketinde bulunduğu» dair haberleri yalanladı.

13 Mart 1984

1982 Nisan ayında Ottawa BE Ticaret Hüşavirine suikast girişimiyle suçlanan 4 Ermeni Kanada polisince yakalandı.

15 - 17 Mart 1984

Londra (36 bankalı konsorsiyum) ile Zürih ve Frankfurt'ta (Atatürk Barajı için) sırasıyla 300 ve 456 milyon dolarlık kredi anlaşmaları imzalandı.

16 - 18 Mart 1984

New York'da Denктаş - Cuellar ve Denктаş - Derwinski/Haas görüşmeleri.

19 - 21 Mart 1984

Ankara'da, Türk - Alman Ortak Çalışma Grubu toplantısı.

22 Mart 1984

İngiliz Dışişleri Daimi Müsteşar Yardımcısı J. Bullard'ın MSİY Sn. Barutçu ile siyasi danışma için Ankara'yı ziyareti.

22 - 25 Mart 1984

İstanbul'da EMF Türkiye için Yuvarlak Masa toplantısı.

27 - 30 Mart 1984

Libya Tarım Bakanı A.Z.O. Durda'nın Ankara temasları.

28 Mart 1984

Tahran BE'miz Başkatibi, Askeri Ateşe Yardımcısı, İdari Ataşesi ve Ticaret Müşavirine ASALA'ca silahlı ve bombalı saldırılar.

29 Mart - 3 Nisan 1984

Malezya Kralı Sultan Hacı Ahmet Şah ve eşinin Türkiye'yi ziyaretleri.

30 - 31 Mart 1984

Federal Almanya Savunma Bakanı Manfred Worner'in Ankara'daki temasları.

30 - 31 Mart 1984

ABD Senatosu Dış İlişkiler Komitesi'nin Türkiye'ye yapılacak yardımı kısıtlama ve Maraş şartına bağlama kararı. (Dışişleri Bakanı bu konudaki demecinde, «...Türk tarafının şantajı boyun eğeceği hesabının nasıl yapılabildiğinin izahı cidden müşkül ve bu kararı alanlar hesabına da hayal kırıcıdır... Türkiye'ye yapılan ABD yardımı belirli bir ortak amaca hizmet etmektedir. Bunu bu amaçla hiç ilgisi olmayan konularda bir başka aracı olarak kullanmaya heves etmek hem yanlış hem tehlikelidir...» dedi.)

31 Mart 1984

Başbakan Özal, 3. Basın Toplantısında, «İyiniyet göstergesi olarak, Yunan vatandaşlarına vize mecburiyetinin tek tarafı kaldırıldığını» açıkladı.

2 - 4 Nisan 1984

İzmir/Çeşme'de NATO Nükleer Planlama Grubu Toplantısı (Fransa ve İzlanda dışındaki NATO ülkeleri Savunma Bakanları katıldılar).

17 Nisan 1984

Ankara'daki KKTC Temsilciliğinin Büyükelçilik seviyesine çıkarılması ve T.C. ile KKTC arasında güven mektupları teatisi.

17 - 21 Nisan 1984

10 kişilik ABD Kongre görevlileri heyetinin İstanbul, Ankara ve İzmir gezisi.

17 - 18 Nisan 1984

Avrupa Parlamentosu üyesi L. Fallermaier'in Ankara'daki temasları.

19 Nisan 1984

Türkiye ile ABD arasında 28.11.1983'de imzalanmış bulunan, Lübnan'daki Çokuluslu Güç'e İncirlik Üssünden kolaylık (transit terminal hizmetleri) sağlanmasına ilişkin anlaşma, geçerlilik süresinin sona ereceği Mayıs ayı sonu beklenmeden, Çokuluslu Kuvvet'in mevcudiyeti ortadan kalktığı cihetle, karşılıklı olarak feshedildi.

24 - 26 Nisan 1984

F. Almanya Yabancı İşçiler Hükümet Sorumlusu L. Funcke'nin Ankara temasları.

24 - 27 Nisan 1984

Avrupa Konseyi Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Türkiye Alt Komitesi heyetinin Ankara'daki temasları.

24 - 28 Nisan 1984

Tahran'da Türkiye-İran Karma Ekonomik Komisyonu 2. Dönem Toplantısı.

24 - 28 Nisan 1984

Romanya Dışişleri Bakanı S. Andrei'nin Türkiye'yi resmen ziyareti.

25 Nisan 1984

KKTC Cumhurbaşkanı Denktaş'ın, «Maraş'ın Rumlara verilmeyecek kısmının Türklerin yerleşimine açılması zamanının geldiği ve BM Kıbrıs Gücünün Türk kesimindeki görevini sona erdirme kararının alınabileceği» yolundaki demeci.

28 Nisan 1984

Tahran'da şadama Işık Yönder'in ASALA tarafından katli.

28 Nisan - 1 Mayıs 1984

Başbakan Özal'ın İran gezisi.

28 - 30 Nisan 1984

Paris'in banliyösü Alfortville'de bir Ermeni anıtı açılması, tarafımızdan protesto edilmesi ve patlamalar.

2 Mayıs 1984

Lefkoşe'de Kayıplar Komitesinin tekrar toplanması. (KKTC, KRY, Kızıllaç'tan oluşan Üçlü Komite en son 1982 Şubat'ında toplanmıştı.)

2 Mayıs 1984

Nükleer enerjinin barışçı amaçla kullanımında işbirliğini öngören Türkiye - F. Almanya Anlaşmasının Ankara'da parafe edilmesi.

2 Mayıs 1984

ABD ile F-16 Anlaşması (THKGV % 1.9, TUSAŞ % 49, THK % 0.1, General Dynamics % 42, motor firması % 7 - Mürted'de ayda iki uçak yapımı, 1500 personelin istihdamı, ilk uçağın teslim tarihi olarak 1988 Ocak ayı öngörülüyor).

3 Mayıs 1984

Başbakan Özal, Alfortville'deki patlamaların Ermeni terör grupları arasında bir kavga olduğunu ve Türk Devletinin terörle ilgisi bulunmadığını söyledi. (Fransa Dış Ticaret Bakanı'nın Türkiye ve Müsteşar Yardımcısı Barutçu'nun Fransa ziyaretleri iptal edildi.)

3 - 5 Mayıs 1984

Ankara'da, Türk - Federal Alman sosyal görüşmeleri (iki ülke Dışişleri Bakanlıkları Müsteşarlarının riyasetinde).

4 Mayıs 1984

Türkiye - İngiltere 1959 Sosyal Güvenlik Sözleşmesini günün şartlarına göre yeniden düzenleyen Protokol Ankara'da imzalandı. İngiltere'deki 30 bin Türk'ü ilgilendiren yeni Sözleşme Eylül'de Ankara'da imzalanacak.

7 - 11 Mayıs 1984

Avrupa Konseyi 36. Parlamenter Asamblesine Türk parlamenterlerin iştiraki. Yetki Belgeleri 9 Mayıs'da (50 red, 90 lehte, 10 çekimser) oyla kabul edildi. Hukuk ve Siyasi İşler Komiteleri, Türkiye'deki gelişmeleri 1985 ilkbaharında 37ci Asambleye rapor edecekler.

11 - 14 Mayıs 1984

Başbakan Özal'ın, Ziyaül Hak'ın davetlisi olarak, Pakistan'ı ziyareti.

12 Mayıs 1984

BM Güvenlik Konseyi'nin, Kuzey Kıbrıs'da bağımsızlık ilanının geri alınmasını isteyen ve T.C. - KKTC büyükelçi teatisini kmayan 550 sayılı kararı (13 kabul, Pakistan red, ABD çekimser).

13 Mayıs 1984

Türkiye - Pakistan Karma Ekonomik Komisyonu 5. Dönem Toplantılarının nihayetlenmesi, İslamabad.

15 - 17 Mayıs 1984

NATO Savunma Bakanları ilkbahar toplantısı, Brüksel. (Yunanistan'ın, Türkiye'deki bazı deniz üslerine Harpoon füzeleri yerleştirilmesi projesine itirazı kabul görmedi. Yunanistan itirazından vazgeçti).

17 - 18 Mayıs 1984

OECD Bakanlar Konseyi Toplantısı, Paris. (Sn. Halefoğlu, Sn. Erdem). Türkiye 20 yıldan beri ilk defa Konsey Başkan Yardımcılığına getirildi.

17 - 21 Mayıs 1984

Trablus'da, Türkiye - Libya Karma Ekonomik Komisyon toplantıları.

22 - 24 Mayıs 1984

Başbakan Özal'ın Libya gezisi.

28 - 30 Mayıs 1984

Başbakan Özal'ın Irak gezisi.

29 - 31 Mayıs 1984

NATO Dışişleri Bakanları ilkbahar toplantısı, Vaşington. Bilahare Sn. Halefoğlu'nun ABD'deki temasları (1 - 4 Haziran).

3 Haziran 1984

Başbakan Özal'ın Irak'ı ziyaretinden birkaç gün sonra, Harg Adasından petrol yüklemek üzere bölgede bulunan bir Türk tankerinin Irak tarafından bombalanması ve 3 Türk denizcisinin ölmesi.

Körfez savaşı 13 Haziran'da TBMM gündemine geldi. Dışişleri Bakanı konuşmasında, saldırıya uğrayan gemimiz konusundaki temasların henüz tamamlanmadığını söyledi.

11 Haziran 1984

İran ve Irak, BM Genel Sekreteri Cuellar'ın, sivil hedeflerin bombalanmaması önerisini kabul ettiler.

12 - 14 Haziran 1984

KKTC Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın Ankara'yı ziyareti (bağımsızlık ilanından sonra Cumhurbaşkanı sıfatıyla ilk resmi ziyareti.) Sayın Denktaş, ayrılmadan önce yaptığı basın toplantısında, Ankara ile tam mutabakat halinde bulduklarını söyledi.

15 Haziran 1984

KKTC Dışişleri Bakanı Münir Ertekün'ün New York'da BM Gn. Sekreteri'ne gizlilik kaydıyla, yeni bir «İyiniyet teklif ve görüşler paketi» vermesi .

15 Haziran 1984

BM Güvenlik Konseyi'nin Kıbrıs'daki Barış Gücünün görev süresini 15 Aralık 1984'e kadar 6 ay daha uzatması; kararın Türkiye ve KKTC tarafından reddi.

15 Haziran 1984

FKÖ Lideri Y. Arafat'ın özel temsilcisinin Sn. Evren'e özel mesaj getirmesi.

16 Haziran 1984

28.1.1982'de Los Angeles Başkonsolosumuz Kemal Arıkan'ı şehit eden H. Sasunyan'ın L.A. Yüksek Mahkemesince ömürboyu hapse mahkum edilmesi.

19 - 21 Haziran 1984

İngiltere Parlamentosu Savunma Komisyonu heyeti Ankara'da.

19 - 23 Haziran 1984

Belgrad'da Balkan ülkeleri Sınai İşbirliği Uzmanlar Toplantısı (heyetimiz Sn. Mustafa Akşin başkanlığında).

20 Haziran 1984

Viyana BE Çalışma Ataşesi Erdoğan Özen'in ARA tarafından şehit edilmesi.

20 - 23 Haziran 1984

Dışişleri Bakanı V. Halefoğlu'nun Genscher'in davetlisi olarak F. Almanya'yı ziyareti.

27 Haziran - 4 Temmuz 1984

Ankara'da Türk - Sovyet Ekonomik İşbirliği Karma Komisyonu 7. Dönem toplantısı.

1 - 8 Temmuz 1984

Kuzey Atlantik Asamblesi Güney Bölge Alt - Komitesinden 8 parlamenterin Ankara - İzmir - İstanbul gezisi.

3 - 7 Temmuz 1984

Dışişleri Bakanı Sn. V. Halefoğlu'nun, İtalya Dışişleri Bakanı Andreotti'nin konuğu olarak İtalya'yı ziyareti. (Sn. Bakanımız, 7 Temmuz'da Papa II. Jean Paul ile de görüşmüştür).

4 - 6 Temmuz 1984

Romanya Başbakanı Constantine Dascalescu'nun Türkiye'yi resmen ziyareti.

9 Temmuz 1984

KRY Sözcüsü, Ada'daki Türk askeri varlığının 3 tümen (yaklaşık 30.000 kişi) olduğunu, Kıbrıs'dan 1500 asker çekeceklerine dair vaadin Türklerce yerine getirilmediğini ve «işgal kuvvetleri»nin takviyesine de devam edildiğini söylemiştir.

10 - 15 Temmuz 1984

ABD'nin insan hakları ve insancıl sorunlar konularını izlemekle görevli Dışişleri Bakan Yardımcısı Elliot Abrams'ın ziyareti.

10 - 13 Temmuz 1984

Japonya'nın parlamento işleriyle görevli Dışişleri Bakan Yardımcısı İsa-matsu Kitigawa'nın ziyareti.

12 - 13 Temmuz 1984

Bulgaristan Dışişleri Bakanı Petar Mladenov'un resmi ziyareti.

20 Temmuz 1984

1974 Harekatının 10. Yıldönümünde «Barış ve Özgürlük Bayramı», KKTC'nde törenlerle kutlandı.

20 Temmuz 1984

Türkiye - AET Ortaklık Komitesi'nin 95. Dönem toplantısı, Brüksel.

31 Temmuz - 1 Ağustos 1984

İran Dışişleri Bakanı Dr. Velayeti'nin Türkiye'yi ziyareti.

1 - 3 Ağustos 1984

Türkiye - Irak Karma Ekonomik Komisyon 4. Olağanüstü Toplantısı, Ankara.

2 Ağustos 1984

Viyana'da UNIDO IV. Konferansı'nın açılışı (Sanayi ve Ticaret Bk. Aral)

4 - 6 Ağustos 1984

Irak Başbakan 1. Yardımcısı Taha Y. Ramazan'ın Ankara'yı resmen ziyareti.

Türkiye ile Irak arasında ikinci bir petrol boru hattı inşasına dair bir mutabakat muhtırası ile KEK 4. Olağanüstü toplantısı sonuçlarına ilişkin bir tutanak imzalanmıştır. (18 ay kadar sonra işletmeye açılması planlanan 2. petrol boru hattının günlük taşıma kapasitesinin 500 ilâ 600 varil olacağı, böylece iki ülke arasındaki toplam boru hattı kapasitesinin 1.5 milyar varile yükseleceği açıklanmıştır.)

6 - 7 Ağustos 1984

BM Genel Sekreteri, Viyana'da, Kıbrıs'taki iki toplumun temsilcileriyle ayrı ayrı görüşerek, kendilerine şifahen bir dizi çalışma noktaları (working points) sunmuş ve gizliliğe riayetle, Eylül başına kadar görüş bildirmelerini istemiştir.

8 - 16 Ağustos 1984

BAE Devlet Başkanı Şeyh Zayed'in, Sn. Evren'in konuğu olarak, Ankara - İstanbul - İzmir'i ziyareti.

9.8.1984'de biri kültürel, diğeri ekonomik ve teknik işbirliği alanlarında olmak üzere 2 anlaşma imzalanmıştır.

8 Ağustos 1984

ABD Temsilciler Meclisi Tahsisler Komitesine bağlı Dış Yardımlar Alt Komitesi, Türkiye'ye 1985 mali yılında verilecek hibe yardımının 130 milyon dolara, FMS kredilerinin de 410 milyon dolara indirilmesini ön-gören bir tadil teklifi kabul etmiştir.

8 - 14 Ağustos 1984

Milli Savunma Bakanı Z. Yavuztürk'ün Mısır'ı ziyareti.

14 - 17 Ağustos 1984

Tahran'da ,Türkiye - İran KEK toplantısı (Protokol).

15 - 17 Ağustos 1984

NATO Başkomutanı Org. B. Rogers'in Türkiye'yi ziyareti (Mutad dö-nemsel ziyaretler dizisi).

31 Ağustos 1984

KKTC ile KRY, BM Gen. Sek. Cuellar'ın 6 ve 7 Ağustos'da Viyana'da taraflara sunduğu çalışma noktaları hakkında sorduğu sorulara prensip itibariyle müspet cevap verdiklerini özel Temsilci Vekili J. Holger'e bil-dirmişlerdir.

2 - 8 Eylül 1984

Başbakan Turgut Özal'ın İsviçre (özel) ve F. Almanya'ya (yarı resmî) yaptığı ziyaretler.

Ziyaretten sonra bir açıklama yapan Alman Dışişleri Bakanı Genscher, «Türkiye, bu hakkından vazgeçmiyor, ama serbest dolaşım öngörülen tarihte uygulanmayacaktır» dedi. Bilindiği gibi AET çerçevesinde işçi-lerin serbest dolaşımının 1986'da başlaması gerekiyordu.

10 - 14 Eylül 1984

S. Arabistan Başbakan 1. Yrd. ve Ulusal Muhafız Ordusu Komutanı Ve-liaht Prens Abdullah bin Abdülaziz'in, Başbakan Özal'ın konuğu olarak, Ankara'yı ziyareti.

10 - 15 Eylül 1984 (İkinci Safha : 17 - 21 Eylül)

New York'da Denктаş - Cuellar ve Kyprianou - Cuellar dolaylı görüşmeleri (1. Tur).

10 - 27 Eylül 1984

Türk - Amerikan ilişkilerinde gerginlik : 1) ABD Temsilciler Meclisi'nin ve Senato Dış İlişkiler Komitesi'nin Ermeni iddiaları yönünde karar tasarıları kabulü; 2) Askeri yardımın azaltılması tekdifleri (MSB'nun «şartlı yardım kabul edilmeyeceğine» dair demeci üzerine, ABD Büyükelçisinin MSB'na gönderdiği mektup, Dışişlerinin cevabı ve ABD BE'nin Vaşington'a gitmesi).

Çankaya'da Evren - Özal - Halefoğlu toplantısı (ABD seçimleri sonrası bekleme kararı).

15 - 19 Eylül 1984

Ankara'da Türk - Sovyet ticaret görüşmeleri (1985 Ticaret Protokolü). (25 yıl süreli doğal gaz anlaşması).

17 Eylül 1984

Çalışma ve SG Bak., Libya'daki işçilerimizin 130 binden 30 bine düştüğünü ve S. Arabistan'da 82 bin işçimiz bulunduğunu açıkladı. (Bknz : 1983 Tarihçesi, 4. Bölüm, 3. Alt - bl.).

21 Eylül - 6 Ekim 1984

Sayın Bakanımızın BM 39. Genel Kurul toplantısına katılmak için New York'a seyahatleri :

- * 20'ye yakın ülkenin Dışişleri Bakanlarıyla görüşmeler.
- * 26 Eylül'de New York Dış Politika Enstitüsünde konuşma.
- * 27 Eylül'de ABD Dışişleri Bakanı Shultz ile görüşme.
- * 29 Eylül'de Türk - Amerikan Dernekleri Kurulunda konuşma.
- * 1 Ekim'de BM Gen. Sek. Cuellar ile görüşme.

20 - 29 Eylül 1984

Vaşington'da IMF ve IBRD yıllık toplantıları (Bşbk. Yrd. Kaya Erdem).

25 Eylül 1984

TBMM'de ABD ile ilişkiler konusunda genel görüşme açılması yolundaki önerge reddedildi. Hükümet Sözcüsü, bu safhada meselenin sorumluluğunu Hükümetin taşıdığını, TBMM'nin ağırlığını koyması için zamanın erken olduğunu söyledi.

25 Eylül 1984

ABD Senatosu Tahsisler Komitesi, Türkiye'ye 1985 askeri yardımını 715 milyon (215 hibe, 500 kredi) olarak kabul etti (Yönetimin talebi 755 milyondur) ve hibe olan 215 milyonun verilmesini, T. C.'nin KKTC'nin Magosa ve Maraş konusunda toplumlararası görüşmeleri engelleyecek bir harekette bulunmamasını temini şartına bağladı).

8 Ekim 1984

Sn. Bakanımız basın toplantısında, diğer konular meyanında, NATO DD - 84 tatbikatı sırasında Yunanistan'ın, Türk ve Amerikan uçaklarının Yunan hava sahasını ve Atina FIR'ını ihlal ettikleri iddiasıyla, yaratmaya çalıştığı bunalım hakkında bilgiler verdi ve doğabilecek ciddi bir sorunun sorumluluğunun FIR mükellefiyetlerini yerine getirmekten ısrarla kaçman Yunanistan'a ait olacağını söyledi. Yunan Hükümet Sözcülüğü aynı günlü açıklamasında, G - 18 hava koridorunu iki gün süreyle kapattıklarını bildirdi.

9 Ekim 1984

AED Kongresi Konferans Komitesi, Türkiye'ye 1985 yardımını 875 milyon dolar (700 askeri, 175 ekonomik) olarak tespit etti.

11 Ekim 1984

ABD Kongresi'nin 9 Ekim'de kabul ettiği yardım miktarı Başkan Reagan'ca onaylanarak kesinleşmiştir. 1985 için Türkiye'ye verilecek 875 milyon doların (1984 rakamı 856.6 idi) dökümü şöyledir :

Askeri Yardım :	700 milyon dolar :	215 Hibe
		485 FMS
Ekonomik Yrd. :	175 » » :	90 Hibe

11 - 13 Ekim 1984

Ankara'da Türkiye - Yugoslavya Karma Ekonomik Komisyon toplantısı Protokol.

14 - 15 Ekim 1984

Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu ve Genkur. 2. Bşk. Org. Necdet öztoran, sınır güvenliğine ilişkin konuları (Huzur ve Güneş Harekâtları) görüşmek üzere Bağdat'a gittiler ve Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'e Cumhurbaşkanımızın mesajını tevdi ettiler.

15 - 26 Ekim 1984

New York'da KKTC - BM Gen. Sek. - KRY dolaylı görüşmeleri 2. turu.

18 Ekim 1984

Yunanistan'ın Ankaara BE Bakanlığa çağrılarak, Limni'deki Yunan askeri mevcudiyeti protesto edildi.

17 - 19 Ekim 1984

Yugoslavya Cumhurbaşkanlığı Kurulu Başkanı V. Djuranoviç'in Türkiye'yi resmen ziyareti. Ortak Bildiri.

20 Ekim 1984

Uluslararası Kızılhaç Komisyon çerçevesinde 100 İranlı harb esiri Esenboğa'da Tahran'dan gelen görevlilere teslim edilmiştir.

21 - 22 Ekim 1984

İçişleri Bakanı başkanlığındaki Türk heyetinin Tahran'a giderek, güneydoğu sınır bölgemize yönelik ayrılıkçı tedhiş eylemlerinin önlenmesinde işbirliği maksadıyla yaptığı temaslara.

21 - 24 Ekim 1984

Dışişleri Bakanı V. Halefoğlu'nun, Yakup Khan'ın 1983 Mayıs'ındaki ziyaretini iadeten, Pakistan'a yaptığı resmi ziyaret.

24 - 25 Ekim 1984

Dışişleri Bakanımızın, Tayland Dışişleri Bakanı'nın daveti üzerine, bu ülkeye yaptığı 24 saatlik ziyaret.

25 - 30 Ekim 1984

Dışişleri Bakanımızın Çin HC'ni resmen ziyareti.

22 Ekim 1984

BM Genel Kurulundaki oylamada Türkiye, 1 Ocak 1985'den itibaren 3 yıl süreyle EKOSOK üyeliğine seçilmiştir.

31 Ekim 1984

Dışişleri Bakanımızın ÇHC dönüşü, Ürdün'e yaptığı kısa iş ziyareti.

4 - 8 Kasım 1984

Ankara'da Türkiye Cumhuriyeti - Mısır Ortak Emlak Komisyonu Toplantısı. Bildiri.

9 - 10 Kasım 1984

Malta Dışişleri Bakanı Trigona'nın Ankara'daki temaslara.

9 Kasım 1984

DPT - General Dynamics Kredi Anlaşması (F - 16 Projesi).

10 Kasım 1984

TBMM'nde Dışişleri Bakanlığı 1985 bütçesinin görüşülmesi ve kabulü.

14 - 16 Kasım 1984

İstanbul'da İslam Konferansı Örgütü Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi toplantısı.

15 Kasım 1984

KKTC'nin ilânının 1. Yıldönümü.

15 - 16 Kasım 1984

Avrupa Konseyi Danışma Meclisi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu toplantısı, Antalya.

19 Kasım 1984

Türkiye - Libya Sanayi ve Ticaret Protokolü, Ankara.

20 - 23 Kasım 1984

Yunanistan'ın Limni Konusunda yarattığı gerginlik.

22 - 23 Kasım 1984

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi yıllık toplantısı, Strazburg.
Türkiye'nin Bakanlar Komitesi Dönem Başkanlığı'nın kabul edilmemesi üzerine Dışişleri Bakanı Halefoğlu toplantılara katılmadı.

20 - 21 Kasım 1984

İslam Konferansı Barış Komitesi Başkanı Gambia Devlet Başkanı Jawara'nın Ankara'daki temasları.

22 Kasım 1984

KKTC Cumhurbaşkanı R. Denктаş'ın, New York'a giderken Ankara'ya uğrayarak temaslarda bulunması.

26 - 28 Kasım 1984

New York'da Denктаş - Cuellar - Kyprianou dolaylı görüşmelerinin 3 üncü turu.

26 Kasım - 13 Aralık 1984

New York'da Denктаş - Cuellar - Kyprianou görüşmelerinin 3. turu.

27 - 29 Kasım 1984

İran Dışişleri Bakan Yardımcısı Hüseyin Seyhulislam, Ankara'da Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Dışişleri Müsteşarı ile görüştü.

2 - 4 Aralık 1984

NATO Savunma Koleji'nin Türkiye gezisi

3 - 4 Aralık 1984

ABD Dışişleri Bakanlığı Uluslararası Narkotik İşler Müsteşarı J. Thomas'ın Ankara temasları.

3 - 5 Aralık 1984

Brüksel'de NATO Savunma Bakanları sonbahar toplantısı (Limni konusu şu veya bu şekilde NATO belgelerine geçmedi..)

4 Aralık 1984

Roma'da Türk - İtalyan Karma Ekonomik Komisyon toplantısı (Pakdemirli).

11 Aralık 1984

Dışişleri Bakanı V. Halefoğlu'nun, NATO Bakanlar Konseyi sonbahar toplantısı (13 - 14 Aralık) için Brüksel'e gidişi.

11 Aralık 1984

Brüksel Başkonsolosumuza bombalı suikast girişimi ortaya çıkarıldı.

11 Aralık 1984

BM Deniz Hukuku Sözleşmesinin imzası için tanınan süre sona erdi.

11 - 14 Aralık 1984

ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonu heyetinin Ankara'daki temasları.

12 Aralık 1984

Bakanlığımız Sözcüsü, «Papandreu'nun Brüksel'de veriliği demeçlerin Türkiye'den taviz istemek anlamına geldiğini, Yunanistan'ın Ege'de 12 mil konusunda hesap hatası yapmaması gerektiğini» söyledi.

13 Aralık 1984

BM Gen. Sek., 17 Ocak 1985'de KKTC ile KRY arasında zirve toplantısı yapılacağını açıkladı. Denктаş, Cuellar'ın taslağının Türk tarafınca kabul edildiğini belirtti.

17 - 18 Aralık 1984

New York dönüşü, Denктаş'ın Ankara'da tevakkufu.

17 - 19 Aralık 1984

Ankara'da Türkiye - Finlandiya Karma Ekonomik Komisyon toplantısı (Protokol).

18 - 22 Aralık 1984

Dışişleri Bakanı V. Halefoğlu'nun İslam Konferansı Örgütü'nün Sana'daki (Kuzey Yemen) Dışişleri Bakanlar toplantısına iştiraki.

19 Aralık 1984

Bakanlığımız, Yunanistan'ın askeri kuvvetlerini Türkiye'ye karşı kaydırma kararını NATO'nun kuruluş amacına aykırı olarak niteledi. (Papandreu, önceki gün, ülkesinin Türkiye'nin tehdidi altında olduğu gerekçesiyle kaydırma kararı almış ve Yunan Genelkurmay Başkanı, Kara Kuvvetleri Komutanı ile üç Korgeneralin görevlerine son vermişti). Ve Yunan savunma planlarındaki değişiklik Ege'de karasuları ile ilgili bir emrivakinin hazırlığı ise bunun sonuçlarının vahim ve sorumluluğun Yunanistan'a ait olacağını açıkladı.

19 - 20 Aralık 1984

Ankara'da Türk - Sovyet kültür görüşmeleri.

23 Aralık 1984

KKTC Cumhurbaşkanı R. Denктаş Lefkoşe'deki demecinde, 17 Ocak 1985'de New York'da yapılacak zirve toplantısında, hazırlanan belgenin yalnız kabul ve reddinin söz konusu olduğunu, görüşülecek konular varsa bunların imzadan sonra ele alınacağını söyledi.

25 - 27 Aralık 1984

Sovyetler Birliği Başbakanı N. Tikhonov'un Türkiye'yi resmen ziyareti. (9 yıldır bu düzeyde ilk resmi ziyaret).

21 - 25 Şubat 1984

Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in Suudi Arabistan'ı resmen ziyareti.

6 - 7 Mart 1984

Federal Almanya Dışişleri Bakanı H. D. Genscher'in Ankara'yı ziyareti.

7 - 8 Mart 1984

Dışişleri Bakanımızın İran'a yaptığı resmî ziyaret.

13 - 19 Mart 1984

Çin Halk Cumhuriyeti Devlet Başkanı Li Xiannian'ın Türkiye'yi ziyareti.

29 Mart - 3 Nisan 1984

Malezya Kralı Sultan Hacı Ahmet Şah'ın Türkiye'ye yaptığı resmî ziyaret.

24 - 28 Nisan 1984

Romanya Dışişleri Bakanı Stefan Andrei'nin memleketimizi resmen ziyareti.

28 - 30 Nisan 1984

Başbakan Turgut Özal'ın İran'ı ziyareti.

11 - 14 Mayıs 1984

Başbakan Turgut Özal'ın Pakistan'ı ziyareti.

22 - 24 Mayıs 1984

Başbakan Turgut Özal'ın Libya'yı ziyareti.

28 - 30 Mayıs 1984

Başbakan Turgut Özal'ın Irak'ı ziyareti.

12 - 14 Haziran 1984

KKTC Cumhurbaşkanı R. Denктаş'ın Ankara'yı ziyareti.

21 - 23 Haziran 1984

Dışişleri Bakanı V. Halefoğlu'nun F. Almanya'yı ziyareti.

3 - 7 Temmuz 1984

Dışişleri Bakanı V. Halefoğlu'nun İtalya'yı ziyareti.

4 - 6 Temmuz 1984

Romanya Başbakanı C. Dascalescu'nun Türkiye'yi ziyareti.

12 - 13 Temmuz 1984

Bulgaristan Dışişleri Bakanı Petar Mladenov'un ziyareti.

31 Temmuz - 1 Ağustos 1984

İran Dışişleri Bakanı Dr. Velayeti'nin Türkiye ziyareti.

4 - 6 Ağustos 1984

Irak Başbakan 1. Yardımcısı Taha Y. Ramazan'ın Ankara'ya resmen ziyareti.

8 - 16 Ağustos 1984

Birleşik Arap Emirlikleri Devlet Başkanı Şeyh Zayed bin Sultan Al Nahayan'ın, Sn. Evren'in konuğu olarak Ankara - İstanbul - İzmir'i ziyareti.

10 - 14 Eylül 1984

S. Arabistan Veliahdı Prens Abdullah'ın Türkiye'ye yaptığı resmi ziyaret.

17 - 19 Ekim 1984

Yugoslavya Cumhurbaşkanlığı Kurulu Başkanı Veselin Djuranoviç'in Türkiye'yi resmen ziyareti.

20 - 23 Ekim 1984

Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu'nun Pakistan'ı resmen ziyareti.

25 - 30 Ekim 1984

Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu'nun Çin Halk Cumhuriyetini resmen ziyareti.

25 - 27 Aralık 1983

Sovyetler Birliği Başbakanı Nikolai Tikhonov'un Türkiye'yi resmen ziyareti.

1 Ocak 1994

1 Ocak 1994 tarihinde...

1 Ocak 1994

1 Ocak 1994 tarihinde...

1 Ocak 1994

1 Ocak 1994 tarihinde...

1 Ocak 1994

1 Ocak 1994 tarihinde...

3. ANLAŞMALAR

1 Ocak 1994

1 Ocak 1994 tarihinde...

1 Ocak 1994

1 Ocak 1994 tarihinde...

1 Ocak 1994

1 Ocak 1994 tarihinde...

2 Ocak 1984

30.6.1983'de New York'da imzalanan «Uluslararası Jüt ve Jüt Mamulleri Anlaşması»nın onaylanması.

BKK 83/7415, 24.11.1983

RG 18269, 2.1.1984

18 Ocak 1984

20.12.1983'de Ankara'da imzalanan «Türk - Sovyet Devlet Hudut Hattının Nehir, Çay ve Derelerde Geçişinin Müşterek Kontrolü Hakkında Protokol»un onaylanması.

BKK 84/7564, 3.1.1984

RG 18285, 18.1.1984

20 Ocak 1984

Irak, Ankara/İçişleri Bakanlıkları Arasında Narkotik ve Psikotrop Maddeler Kaçakçılığına karşı işbirliği protokolu.

BKK 84/8005,

RG 18399, 12.5.1984

24 Ocak 1984

Danimarka, Kopenhag/1976 Sosyal Güvenlik Anlaşmasının uygulanma şekline dair İdari anlaşma.

BKK 84/7836, 9.3.1984

RG 18420, 3.6.1984

25 Ocak 1984

Suudi Kalkınma Fonu, Riyad «TCDD İskenderun - Divriği Hattı Modernizasyon ve Elektrifikasyon» Kredi Anlaşması (8.8.1983).

BKK 84/7598, 5.1.1984

RG 18292, 25.1.1984

26 Ocak 1984

Çin HC, Pekin

Karma Ekonomik ve Ticaret Komisyonu 2. Toplantı Mutabakat Tutanağı

BKK 84/8054, 2.5.1984

RG 18426, 9.6.1984

26 Ocak 1984

SSCB, Moskova

«Türkiye'de bazı sınaî tesislerin kurulması için SB'ce sağlanmış tesis kredilerinin 1984 yılına ait ana para ve faiz taksitlerinin mal ile geri ödemesi Anlaşması»

BKK 84/7754, 22.2.1984

RG 18333, 6.3.1984

27 Ocak 1984

Polonya, Ankara

Ticaret ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu 3. Dönem Toplantısı
Protokolu

BKK 84/7727, 16.2.1984

RG 18332, 5.3.1984

31 Ocak 1984

1.4.1977 tarihinden itibaren, ülkemizin 1971 Uluslararası Buğday Sözleşmesi ile Protokollarına taraf olması ve Uluslararası Buğday Konseyine katılması, birikmiş ve ileride doğacak katılma paylarının TMO Gn. Md. ce ödenmesi

BKK 83/6629, 18.5.1983

RG 18298, 31.1.1984

8 Şubat 1984

Irak, Ankara

4. Karma Ekonomik Komite Mutabakat Zaptı

BKK 84/7891, 29.3.1984

RG 18390, 3.5.1984

9 Şubat 1984

F. Almanya, Ankara (mektup teatisi)

«Küçük Sanayi İşletmelerine Danışmanlık Hizmeti»ne dair Düzenlemenin 22.11.1983'den itibaren yürürlüğe girmesi

BKK 83/7533, 26.12.1983

RG 18307, 9.2.1984

14 Şubat 1984

ABD, Ankara

22.4.1983 tarihli Anlaşmanın tādili suretiyle sağlanan 40 milyon dolarlık Kredi Anlaşması (30.9.1983)

RG 18312, 15.2.1984

15 Şubat 1984

AK İskan Fonu, Paris

40 Milyon DM Kredi Anlaşması

BKK 84/8004, 24.4.1984

RG 18409, 23.5.1984

15 Şubat 1984

DIŞ TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN

Kanun No. 2976 Kabul Tarihi : 2.2.1984

RG 18313, 15.2.1984

20 Şubat 1984

Avrupa Konseyi çerçevesinde hazırlanan ve 24.12.1979 tarihli ve 7/18658 sayılı Kararname ile imzalanması uygun görülen «Avrupa'nın Yabancı Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi»nin (ihtirazi kayıtlarla) onaylanması

BKK 84/7601, 9.1.1984

RG 18318, 20.2.1984

22 Şubat 1984

Japonya, Tokyo

Kredi Anlaşması (Altınkaya)

BKK 84/8053, 2.5.1984

RG 18416, 30.5.1984

22 Şubat 1984

Suudi Arabistan, Riyad

«Askeri Eğitim ve Öğretim ile Geçici Görev Alanlarında Müşterek İşbirliği Anlaşması»

23 Şubat 1984

İran, Ankara

«Ulaştırma Karma Komisyonu Protokolü»

28 Şubat 1984

F. Almanya, mektup teatisi

«Katma Değer Vergisine Geçiş Hazırlıkları Alanında Teknik Yardım Düzenlemesi»

BKK 84/7560, 3.1.1984

RG 18326, 28.2.1984

29 Şubat 1984

Libya, Trablus

Ekonomik Protokol

BKK 84/8040, 2.5.1984

RG 18444, 27.6.1984

15 Mart 1984

Romanya, Bükreş

«Karma Ekonomik Komisyon 10. Dönem Toplantısı Protokolü»

BKK 84/8365, 27.7.1984

RG 18554, 23.10.1984

15 Mart 1984

AK İskan Fonu, Paris
60 Milyon İsviçre Franklık Kredi Anlaşması
BKK 84/8152, 4.6.1984
RG 18462, 18.7.1984

16 Mart 1984

F. Almanya (KFW), Frankfurt
Atatürk Barajı için 280 milyon DM Kredi Anlaşması
BKK 84/8117, 4.6.1984
RG 18432, 15.6.1984

18 Mart 1984

29.9.1983, Avrupa Konseyi İskan Fonu, Paris
2.000.000.000 Japon Yeni Tutarında Kredi Anlaşması
BKK 84/7695, 2.2.1984
RG 18345, 18.3.1984

24 Mart 1984

7.11.1983, İskan Fonu, Paris
60.000.000 DM'lık Kredi Anlaşması
BKK 84/7722, 16.2.1984
RG 18351, 24.3.1984

30 Mart 1984

21.9.1983, Japon OECF, Tokyo
Borç Erteleme Anlaşması
BKK 84/7696, 2.2.1984
RG 18357, 30.3.1984

2 Nisan 1984

30.12.1983, ABD, Ankara
OECD Çerçevesinde 63.500.000 Dolarlık Kredi ve 75.000.000 Dolarlık
Bağış Anlaşmaları
BKK 84/7704, 3.2.1984
RG 18360, 2.4.1984

4 Nisan 1984

21.9.1983, Japon EXIMBANK, Tokyo
Borç Erteleme Anlaşması
BKK 84/7753, 2.2.1984
RG 18362, 4.4.1984

6 Nisan 1984

10.10.1983, AK İskan Fonu, Paris
26.400.000 İsviçre Frangı Tutarında Kredi Anlaşması
BKK 84/7725, 16.2.1984
RG 18364, 6.4.1984

8 Nisan 1984

10.10.1983, İskan Fonu, Paris
3.600.000 İsviçre Frangı Tutarında Kredi Anlaşması
BKK 84/7726, 16.2.1984
RG 18366, 8.4.1984

12 Nisan 1984

Tunus, Ankara
25.5.1983 tarihli Türkiye - Tunus Karma Ekonomik Komisyonu 2. Dönem
Toplantısı Tutanağının Onayı
BKK 84/7776, 27.2.1984
RG 18370, 12.4.1984

16 Nisan 1984

IBRD, Vaşington
7.6 milyon dolarlık İkraz, Proje ve DYB Anlaşmaları
BKK 84/8235, 18.6.1984
RG 18478, 3.8.1984
36.8 milyon dolarlık Kredi Anlaşması (Sinai Eğt. Proj.)
BKK 84/8361, 6.8.1984
RG 18500, 25.8.1984

20 Nisan 1984

Bulgaristan, İstanbul
«Karma Enerji Komisyonu 5. Dönem Protokolü»
BKK 84/8151, 4.6.1984
RG 18463, 19.7.1984

2 Mayıs 1984

ABD (General Dynamics), Ankara
Türk Hava Kuvvetlerine 160 adet F-16 Uçağı Yapımına İlişkin 4.3
milyar dolarlık Proje Anlaşması

2 Mayıs 1984

Fderal Almanya, Ankara
«Nükleer Enerjinin Barışçı Amaçlarla Kullanılması Anlaşması»

3 Mayıs 1984

Irak

Emlak ve Emlak Haklarına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hk. Kanun

Kanun No. 3060, Kabul Tarihi 18.10.1984

7 Mayıs 1984

METEOSAT Uydularından Yararlanan Ülkelerce Hazırlanan ve Tarafımızdan 24.5.1983'te Cenevre'de imzalanan «Meteoroloji Uydularından Yararlanılmasını Teminen bir Avrupa Teşkilatı Kurulması Anlaşmasına» katılmamız

BKK 84/7854, 27.3.1984

RG 18394, 7.5.1984

11 Mayıs 1984

Bulgaristan, Ankara

Ulaştırma Karma Komisyonu 9. Dönem Protokolü

BKK 84/8214, 20.6.1984

RG 18479, 4.8.1984

13 Mayıs 1984

Pakistan, İslamabad

Karma Ekonomik Komisyon 5. Dönem Protokolü

15 Mayıs 1984

Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkumiyetlerinin İnfazına Dair Kanun

Kanun No. 3002, Kabul Tarihi 8.5.1984

RG 18402, 15.5.1984

15 Mayıs 1984

AK İskan Fonu

30 Milyon İsviçre Fr.'lık Kredi Anlaşması

BKK 84/8656, 12.10.1984

RG 18569, 8.11.1984

16 Mayıs 1984

Kuveyt Arap Ekonomik Kalkınma Fonu, Kuveyt

5 Milyon KD'lık Kredi Anlaşması (Türkiye Transit Karayolları Rehabilitasyon Projesi)

BKK 84/8357, 27.7.1984

RG 18493, 18.8.1984

18 Mayıs 1984

UNIDO - Viyana

Ortak İşbirliği Komitesi Kurulması Hk. Mutabakat Muht.

BKK 84/8366, 27.7.1984

RG 18506, 1.9.1984

29 Mayıs 1984

Yugoslavya, Ankara

«Gemiler, Gemi Teçhizatı, Maden Cevherleri ve Kord Bezi İthal - İhracı ile ilgili Sözleşmeler ve bir Bankacılık Düzenlemesi» imzasına dair Anlaşma

BKK 84/266, 9.7.1984

RG 18505, 31.8.1984

30 Mayıs 1984

Irak, Bağdat

KEK 3. Yarı - Dönem Olağanüstü Topl. Tutanağı

BKK 84/8285, 11.7.1984

RG 18503, 28.8.1984

5 Haziran 1984

8.9.1983, Malezya, Kuala Lumpur

Deniz Ulaşımı Anlaşması

BKK 84/8055, 2.5.1984

RG 18422, 5.6.1984

8 Haziran 1984

24.12.1983, Kore, Ankara

Ekonomik ve Teknik Ortak Komisyon 3. Topl. Prot.

BKK 84/8037, 2.5.1984

RG 18425, 8.6.1984

8 Haziran 1984

F. Almanya, Bonn

Türk - Alman Çalışma Grubu 10. Dönem Top. Protokolu

BKK 84/8539, 20.9.1984

RG 18560, 30.10.1984

12 Haziran 1984

UNFDAC, Viyana

Hibe Anlaşması

BKK 84/8315, 18.7.1984

RG 18497, 22.8.1984

13 Haziran 1984

Kanada, Ankara

Nükleer Enerjinin Barışçı Amaçlarla Kullanılması Anlaşması

15 Haziran 1984

IBRD, Vaşington

Iğdır - Aksu - Ereğli - Erciş Sulama Projesi için 115.3 milyon dolarlık Kredi Anlaşması

BKK 84/8412, 8.8.1984

RG 18499, 24.8.1984

15 Haziran 1984

Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (IBRD) İkras Anlaşması (İkinci Karayolu Projesi)

BKK 84/8554, 20.9.1984

RG 18549, 18.10.1984

15 Haziran 1984

Tunus, Tunus

Karma Ekonomik Komisyon 3. Dönem Toplantısı Tutanağı

BKK 84/8602, 4.10.1984

RG 18576, 15.11.1984

20 Haziran 1984

Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası, Vaşington 376 milyon ABD dolarlık V. Yapısal Uyum Kredisi Anlaşması

BKK 84/8226, 23.6.1984

RG 18445, 28.6.1984

20 Haziran 1984

Fas, Rabat

Karma Ekonomik Komisyon Tutanağı

BKK 84/8585, 4.10.1984

RG 18573, 12.11.1984

21 Haziran 1984

16.6.1983, Zaire, Ankara

Ekonomik ve Teknik İşbirliği Çerçeve Anlaşması

BKK 84/7988, 20.4.1984

RG 18438, 21.6.1984

25 Haziran 1984

16.6.1983, Zaire, Ankara

Ticaret Anlaşması

BKK 84/7987, 20.4.1984

RG 18442, 25.6.1984

2 Temmuz 1984

TCDD - Alman KFW, Frankfurt

99.5 milyon DM'lık Kredi Anlaşması (Dizelizasyon Projesi)

BKK 84/8450, 27.8.1984

RG 18558, 27.10.1984

2 Temmuz 1984

Türkiye Elektrik Kurumu - F. Alman KFW

420 Milyon DM'lık Kredi Anlaşması

BKK 84/8454, 27.8.1984

RG 18528, 27.9.1984

5 Temmuz 1984

Romanya, Ankara

T. C. - Romanya Başbakanları Görüşme Protokolü

BKK 84/8368, 27.7.1984

RG 18526, 25.9.1984

17 Temmuz 1984

20.6.1984 tarihli ve 3026 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan T. C.-Tunus Hukuki ve Ticari Konularda Adli Kararların Tanınması ve Yerine Getirilmesi Hk. Sözleşmenin, onay belgelerinin teatisini izleyen ikinci ayın ilk günü yürürlüğe girmek üzere onaylanması

BKK 84/8340, 17.7.1984

RG 18512, 11.9.1984

19 Temmuz 1984

SSCB, Moskova

Türk - Sovyet Devlet Hudut Hattının Nehir, Çay ve Derelerde Geçişinin Kontrol İşlerinde Çalışan Personelin Huduttan Basitleştirilmiş Geçiş ve Diğer Taraf Arazisinde Muvakkat Kalış Esasları

BKK 84/8399, 8.8.1984

RG 18500, 25.8.1984

20 Temmuz 1984

ABD

Hibe Anlaşması (400.000 Dolar)

İstanbul Metro Projesi ve Demiryolunun Tünelde Boğazdan Tüp Geçışı

BKK 84/8560, 20.9.1984

RG 18557, 26.10.1984

23 Temmuz 1984

AK İskan Fonu, 40 milyon DM'lık Kredi Anlaşması

BKK 84/8654, 12.10.1984

RG 18575, 14.11.1984

27 Temmuz 1984

1.11.1983, TKİ - ECCO (ABD)

Sivas - Kangal Linyit Projesine ait 15.725.000 dolarlık Kredi Anlaşması

BKK 84/7817, 9.3.1984

RG 18471, 27.7.1984

27 Temmuz 1984

20/6/1984 tarihli ve 3028 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan «Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi»nin katılma belgesinin tevdi tarihinden 60 gün sonra yürürlüğe girmek üzere onaylanması.

BKK 84/8373, 27.7.1984

RG 18517, 16.9.1984

6 Ağustos 1984

Irak, Ankara

Türk - Irak Karma Ekonomik ve Teknik İşbirliği Komisyonu 4. Olağanüstü Ara Toplantısı Mutabakat Zaptı

BKK 84/8569, 24.9.1984

RG 18558, 27.10.1984

9 Ağustos 1984

Birleşik Arap Emirlikleri, Ankara

Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması

BKK 84/8510, 29.8.1984

RG 18538, 7.10.1984

28 Ağustos 1984

Romanya, Bükreş

İkili Ticari İlişkiler ve Ekonomik İşbirliği Görüşmeleri Protokolu

BKK 84/8638, 10.10.1984

RG 18576, 15.11.1984

4 Eylül 1984

KANUNLAR :

3041 Çok Dilde Nüfus Kayıt Örnekleri Verilmesine Dair Sözleşmenin Tasdikinin Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun

3042 18 Nisan 1961 Tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkındaki Viyana Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

3043 Türkiye Cumhuriyeti ile Fransa Cumhuriyeti Arasında 20 Ocak 1972 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Genel Sözleşmesine Ek Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

3044 Türkiye Cumhuriyeti ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması ve Eki Nihai Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun

Kabul Tarihi : 4.9.1984

RG 18513, 12.9.1984

11 Eylül 1984

7.10.1982, Tunus

Hukuki ve Ticari Konularda Adli Kararların Tanınması ve Yerine Getirilmesi Hakkında Sözleşme

UBK 3026, 20.6.1984

BKK 84/8340, 17.7.1984

RG 18512, 11.9.1984

18 Eylül 1984

SSCB, Ankara

«Mal Mübadelelerine Dair 1985 Yılı Protokolü»

BKK 84/8721, 6.11.1984

RG 18589, 28.11.1984

«SSCB'den TC'ne Doğal Gaz Sevkiyatına Dair Anlaşma»

BKK 84/8806, 22.11.1984

RG 18598, 7.12.1984

28 Eylül 1984

Fransa, Ankara

(Sosyal Güvenlik) 4 No.lu Ek İdari Anlaşma

BKK 84/8784, 21.11.1984

RG 18600, 9.12.1984

5 Ekim 1984

Ürdün, Ankara

Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Karma Komite 1. Dönem Toplantısı
Protokolü

BKK 84/8841, 4.12.1984

RG 18611, 20.12.1984

6 Kasım 1984

19.2.1947 Tarihli ve 5016 Sayılı Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası
İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak için Hükümete Yetki Verilmesine
dair Kanunun Değişik 2. maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun
Kanun No. 3066, Kabul Tarihi : 30.10.1984

RG 18567, 6.11.1984

10 Kasım 1984

Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı tarafından 3.3.1980'de imzaya açılan
ve Türkiye tarafından 23.8.1983'de Viyana'da imzalanan (17/2 mad.'ye
gekince) «Nükleer Maddelerin Fiziksel Korunması) Hk. Sözleşmenin
onaylanmasının uygun bulunması

Kanun No. 3070, Kabul Tarihi : 1.11.1984

RG 18571, 10.11.1984

16 Kasım 1984

Televizyon Programlarının Korunmasına dair Avrupa Sözleşmesi Pro-
tokolüne (23.3.1983) Ek Yeni Protokolün Onay Kararı

BKK 84/8722, 6.11.1984

RG 18577, 16.11.1984

18 Kasım 1984

«Uluslararası Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğü»nde yapılan Değişiklik
(1972), IMO (Uluslararası Denizcilik Teşkilatı

BKK 84/8541, 20.9.1984

RG 18579, 18.11.1984

19 Kasım 1984

Libya, Ankara

«Sanayi ve Ticaret Protokolü»

OS

26 Aralık 1984

SSCB, Ankara

«5 Yıllık Ticaret Anlaşması» «Uzun Vâdeli İşbirliği Programı».

OS

ÜST YÖNETİCİLER
(1983 Tarihçesine Göre Değişiklikler)

Ercüment YAVUZALP

Dışışleri Bakanlığı Müsteşarı, Büyükelçi

Ankara, 1924

10688

1.10.1982 - 31.12.1984

Necdet TEZEL

Dışışleri Bakanlığı Müsteşarı, Büyükelçi
Burdur, 1926
10710
31.12.1984 -

Cenap KESKİN

Müşeşar Yardımcısı (Çok Taraflı Siyasi İşler), Büyükelçi
İstanbul, 1925

10862

19.11.1984

Metin Ö. KARACA

Müsteşar Yardımcısı (İdari İşler), Büyükelçi
Demirköy, 1928

10775

19.11.1984

Yalçın KURTBAY

Protokol Genel Müdürü, Büyükelçi

Ankara, 1925

10711

31.12.1984

(Kültür İşleri Genel Müdürü : 21.5.1984 - 31.12.1984)

T. C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

Selçuk KORKUD

Müşterek Güvenlik İşleri Genel Müdürü, Büyükelçi
Gümülcine, 1930

10778

12.11.1984

Erdoğan SANALAN

Kültür İşleri Genel Müdürü, Büyükelçi

Erzincan, 1930

10848

31.12.1984

Turgut İLKAN

Teftiş Kurulu Başkanı, Büyükelçi

Erzurum, 1920

10614

26.10.1984

Tahir ŞENTÜRK

Eğitim Merkezi Başkanı, B y kelci

İskeğe, 1925

10707

1.12.1984

Onur ÖYMEN

Genel Müdür Yardımcısı, Elçi
İstanbul, 1940

11202

1.12.1984

Yalçın TUĞ

Protokol Genel Müdür Yardımcısı, Elçi
Tavşanlı, 1935
10968
26.11.1984

Halil DAĞ

Protokol Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

Kaman, 1937

11132

31.12.1984

Turhan FIRAT

İkili Siyasi İşler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi
(Doğu Avrupa ve Asya)
İstanbul, 1937

11205

1.12.1984

Ergün PELİT

Müşerek Güvenlik İşleri Genel Müdür Yardımcısı, Elçi
İstanbul, 1938

11237

35.11.1984

5. MİSYONLAR

MİSYON VE VEFATLAR

T. C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

DAİMİ TEMSİLCİLİKLER

AET	Pulat Y. Tacar	14.11.1984
AVRUPA KONSEYİ	Filiz Dinçmen	2.11.1984
UNESCO	Nazif Cuhruk	5.11.1984

BÜYÜKELÇİLİKLER

ATİNA	Nazmi Akıman	27.4.1984
BERN	Özdemir Yiğit	10.11.1984
BÜKREŞ	Süreyya Yüksel	6.11.1984
CAKARTA	Aydın Alacakaptan	2.11.1984
D. A. C.	Hikmet Özkan	1.11.1984
DAKAR	Cavit Tarakçı	3.4.1984
DAKKA	Halit Güvener	1.12.1984
HELSİNKİ	Doğan Türkmen	13.11.1984
İSLAMABAD	İnal Batu	1.12.1984
KAHİRE	Halûk Sayınsoy	4.11.1984
KUALA LUMPUR	Akgün Kıcıman	
LAHEY	Ayhan Kamel	1.12.1984
LEFKOŞE	Bedrettin Tunabaş	1.12.1984
MADRİT	Semih Akbil	1984
MOGADIŞU	Nejat Taylan	11.11.1984
MOSKOVA	Oktay Cankardeş	31.3.1984
PEKİN	Behiç Hazar	10.11.1984
PRAG	Berduk Olgaçay	3.11.1984
ROMA	Fahir Alaçam	2.5.1984
TUNUS	Muammer Tuncer	1.11.1984
VARŞOVA	Muammer Akçer	4.11.1984

BAŞKONSOLOSLUKLAR

ANVERS	Orhan Türeli	31.10.1984
ATİNA - PİRE	Niyazi Adalı	30.9.1984
BATUM	Samim Şahin	31.12.1984
BRÜKSEL	Selçuk İncesu	25.9.1984
ESSEN	Aykut Çetirge	26.9.1984
LOS ANGELES	Nihat B. Erman	31.12.1984
MELBURN	Sahir Armaoğlu	1.4.1984
MİLANO	Ali Üstün	31.8.1984
MÜNİH	Kemal Yurdadoğan	25.8.1984
STUTTGART	Raşit Gürün	30.9.1984
ÜSKÜP	Turan Sellioglu	29.9.1984

1984'DE VEFAT EDEN
MESLEK MEMURLARI

Kerem A. ALTAN	26.12.1984
Meksiko Büyükelçiliği Müsteşarı	
Nazif CUHRUK	11.12.1984
UNESCO Nezdinde Türkiye D. Temsilcisi	
Kemalettin DEMİRER	9.11.1984
Bakanlık Müşaviri	
Nejat UÇTUM	3.11.1984
Musul Başkonsolosu	
Ramih CANKUR	8.7.1984
AET N.T.D.T. Müsteşarı	
Alkım KİREÇTEPE	19.5.1984
UNESCO N.T.D.T. Müsteşarı	

BÜYÜKELÇİLER**(B. Elçi oluş tarihi)**

Osman Olcay	27.9.1964
Ali Binkaya	26.1.1967
Özdemir Benler	9.4.1967
Pertev Subaşı	29.5.1968
İlter Türkmen	28.6.1968
Gündoğdu Üstün	30.9.1968
Doğan Türkmen	28.1.1969
Özdemir Yiğit	31.3.1970
Coşkun Kirca	29.4.1970
Turgut İlkan	23.9.1970
Şefik Fenmen	28.10.1970
Ercüment Yavuzalp	25.11.1970
Adnan Bulak	26.11.1970
Şükrü Elekdağ	30.11.1970
Asaf İnhan	30.11.1970
Fahir Alaçam	30.11.1970
İsmail Berduk Olgaçay	27.11.1971
Ö. Faruk Şahinbaş	28.11.1971
Halûk Sayınsoy	29.12.1971
Faik Melek	31.12.1971
Rahmi Gümrükçüoğlu	31.12.1971
Oktay İscen	29.1.1972
Sulhi Dişlioğlu	30.4.1972
Ali Suat Bilge	29.9.1972
Erdem Erner	26.2.1973
A. Oktay Cankardeş	22.11.1973
Celal Akbay	10.12.1973
Ahmet Asım Akyamaç	27.1.1974
Hikmet Özkan	17.3.1975
M. Yalçın Kurtbay	5.2.1976
Behçet Türemen	30.4.1976
Necdet Tezel	20.9.1976
Candemir Önhon	28.9.1976
Savlet Aktuğ	29.9.1976
H. Semih Akbil	4.10.1976
Gündüz Tunçbilek	11.10.1976
Muammer Tuncer	15.10.1976
Ecmel Barutçu	29.11.1976
Nurettin Karaköylü	20.6.1978
Faruk Celiloğlu	22.6.1978

Metin Özdemir Karaca	30.6.1978
Mustafa Aşula	25.7.1978
A. Güngör Alacakaptan	28.7.1978
Ekrem B. Gökşin	28.7.1978
Hasan Üner	29.7.1978
Muammer Akçer	29.7.1978
Osman Başman	30.7.1978
M. İlhan Bakay	31.7.1978
A. Metin Sirman	31.7.1978
Behiç Hazar	2.8.1978
Suphi Meriç	4.8.1978
Sadi Akarcalıoğlu	8.8.1978
Sencer Asena	9.8.1978
Mustafa Akşin	9.8.1978
Aydın Yeğen	10.8.1978
Tahir Şentürk	31.8.1978
Halit Erol Celasun	1.9.1978
Turgut Tülümen	2.9.1978
A. Selçuk Korkud	2.9.1978
Cenap Y. Keskin	6.9.1978
Nejat Aydın	17.10.1978
Reşat Arım	12.8.1979
İnal Batu	21.11.1979
Erdoğan Sanalan	29.11.1979
Metin Kuştaloğlu	1.12.1979
Ali Hikmet Alp	9.1.1980
Yıldırım Keskin	9.1.1980
Nazmi Akıman	28.3.1980
İ. Halûk Özgül	28.6.1980
Erdil Akay	8.7.1980
Ayhan Kamel	13.11.1980
Tanşuğ Bleda	15.12.1980
Nurver Nureş	30.1.1981
Hüseyin Çelem	26.2.1981
Pulat Y. Tacar	8.3.1981
İldeniz Divanlıoğlu	14.3.1981
Sıtkı Coşkun	29.3.1981
Gündoğdu Can	30.7.1981
Reha Aytaman	1.9.1981
Yüksel Söylemez	28.9.1981
Tevfik Üneydin	22.10.1981
Yunus Güçel	17.4.1982

Bedrettin Tunabaş	23.4.1982
Nüzhet Kandemir	6.6.1982
Selçuk Toker	1.9.1982
Taner Baytok	1.9.1982
Tanju Ülgen	23.9.1982
Filiz Dinçmen	24.9.1982
H. Kaya Pınar	26.9.1982
Orhan Aka	16.1.1983
Kaya Güngör Toperi	27.9.1983
İsmet Birsnel	27.9.1983
Ömer Engin Lütem	28.9.1983
Umut Arık	28.9.1983
Metin Mekik	30.9.1983
Üstün Dinçmen	31.10.1983
Zeki Gönen	30.11.1983
Kemal Girgin	30.11.1983
Salih Diler	1.12.1983
Cavit Tarakçı	3.4.1984
Nejat Taylan	11.11.1984
Halit Güvener	1.12.1984
Akgünhan Kıcıman	1.1.1985
Süreyya Yüksel	6.11.1984
Cengiz Sebükcebe	(85)

DİĞER 1. DERECE MEMURLAR

Zübeyir Bensan
Osman Sirman
Feridun Rua
Niyazi Kalenderli
Fahrettin Taşan
M. Çetin Oran
Nihat B. Erman
Lemi Kemalyeri
Sakıp Coruk
M. Yavuz Gör
Sahir Armaoğlu
Namık Aykaç
Alaeddin Gülen
Vedat Erkul
Kamil Uras
İbrahim Dicleli
Turan Sellioglu
Turgut Çoratekin (izinli)
Kamuran Tüzel
O. Fuat Özkılıç
Y. Kadri Dicle
İzzet Yazçayır
Metin İnegöllüoğlu
Aziz Yakın
Hikmet Şengeng
Ali Toros
Haluk Afra
Nusret Aktan
Mekin Bayer
Alptekin Ünlütürk
Orhan Türel
Argun Çoban
Barlas Erikan
İlhan Gökbudak
Yüksel Tamtekin
Orhan Aktürel
Onur Öymen
İlhan Kıcıman
Oral Akgün
Salih Zeki Karaca
Yalçın Tuğ

Erdinç Karasapan
Erhan Tuncel
Teoman Sürenkök
Ertuğrul Gürbüz
Orhan Kulin
Güner Öztekin
Aydın Tosun
Aydoğan Tuncer
Cihat Alpan
Yüksel Germen
Selçuk Tarlan
Cengiz Yavuzcan
Bilgin Unan
Emin Gündüz
İrfan Saruhan
Halil Dağ
Ergül Gökçen
S. Kamil Goral
T. Fazlı Gelegen (İzinli)
Bilal Şimşir
Mesut Orsa
Ali Suat Çakır
Haluk Akman
Zeki Çelikkol
Ekrem Güvendiren
Kutlu Özgüvenç
Saip Sungurtekin (İzinli)
Oktay Aksoy
Tahsin Özer
Ülkü Başsoy
Semih Belen
Ahmet Ermişoğlu
Ömer Ersun
Acar Germen
Ünal Ünsal
Ergun Sav
Turhan Fırat
Gün Gür
Altan Güven
Verşan Şentürker
Bülent Görkem
Erten Kayalibay

Önder Özar
Akın Emregül
Berhan Ekinci
Erdoğan Aytun
Suat Tuygan
Yahm Eralp
Tuncer Topur (Bas. Yay. Enf. Gn. Md. Yrd.)
Okan Gezer
Mete Akkaya
Behiç Kışınbay
Doğan Alban
Kemal Yurdadoğan
Temel İskit
Selçuk İncesu
Burhanettin Muz
Yaşar Yakış
Yaşar Togo
Altan Karamanoğlu
Ergün Pelit
Özdem Sanberk
Rıza Türmen
Tugay Uluçevik
Ali Üstün
Turgut Serdaroğlu
Erol Alptekin
Hatay Savaşçı
Sönmez Köksal
Ömer Akbel
Erhan Yiğitbaşıoğlu
Onur Gökçe
Erdim Tüzel
Metin Göker
Baki İlkin
Cansen Onaran (İzinli)
Volkan Vural
Argun Özer
Orhan Erdivanlı
Ömür Orhun
Volkan Çotur
Yalçın Oral
Erhan Öğüt
Ünal Maraşlı

2. DERECE MEMURLAR

Şevki Özmen
Cemal Oğuz
Samim Şahin
Mustafa Vardar
Zeynel Çelik
S. Erol Günçer
Aykut Berk
Füsun Çetintaş
Sencar Özsoy
Murat Bilhan
Aydın İdil (İzinli)
Fügen Ok
Sadi Çalışlar
Uğur Ziyal
İlhan Yiğitbaşıoğlu
Taylan İzmirli
Niyazi Adalı
Aykut Çetirge
Gözen Unan
Cahit Özcan
Daver Darendе
Ali Engin Oba
Yavuz Ergüven (İzinli)
Muzaffer Eröktem
Ali Tuygan
Şule Soysal
Şükrü Tufan
Aydın Şahinbaş
Türkekul Kurttekin
Gönül Dalyanoğlu
Senbir Tümay
Balkan Kızıldeli
Turan Moralı
Cenk Duatepe
Mümin Alanat
Süha Umar
Candan Azer
Okyar Günden
Özcan Davaz
Raşit Gürün

Burhan Ant
Yücel Ayaslı
Daryal Batıbay
Doğan Sencer
Yaman Başkut
Ömer Şahinkaya
Önder Alaybeyi
Numan Hazar
Gazne Soysal
Murat Sungar
Faruk Luğoğlu
Nazım Dumlu
Fazlı Keşmir
Varol Özkoçak
Mehmet Görkay
Kurtuluş Taşkent
Ali Arslın
Oktay Özüye
Hayati Soysal
Tufan Alpman
Vural Öktem
Ömer Zeytinolu
Tuluy Tanç
Mithat Balkan
Aydemir Erman
Ahmet Banguolu
Yigit Alpogan
Nuri Yıldırım
Yavuz Aktaş
Reha Parla
Deniz Uzmen
Kaşif Eryalçın
Ufuk Özsancak
Erdal Tümer
Ergül Bakay

3. DERECE MEMURLAR

İhsan Aksoy
Ülkü Karatay
Tugay Özçeri (İzinli)
Ömer Kaya
Muammer Oyan
Fikret Üçcan
Solmaz Ünaydın
Erdal Gürol
Coşkun Arda
Hayri Baykal
Ayhan Dumlu
Sanlı Topçuoğlu
Nabi Şensoy
Gürsel Demirok
Kaya İnal
Ayşe Esen Öğüt
Barlas Özener
Ferhat Ataman
Alev Kılıç
Ateş Balkan
Güneş Altan
Ahmet Gürkan
Sumru Noyan
Yurdanur Çetirge
Sami Güner
Bahattin Gürsöz
Feryal Özbilen
Can Altan
Ahmet Akses
Şevki Kiracı
Funda Tezok
Bilge Cankorel
Bülent Akın
F. Fırat Topçuoğlu
Sina Yurtoğlu
Işık Uzer
Cem Duna
Çınar Aldemir
Türel Özkarol
Nurettin Nurkan

4. DERECE MEMURLAR

Erol Etçioğlu
Halil Akıncı (İzinli)
Rasin Burak
Alev Selamoğlu
Ataman Yalgın (İzinli)
Ertuğrul Apakan
Ali Köprülü
H lyya Tuncel
Alp Karaosmanoğlu
Asım Temizgil
Yetkin Adayılmaz
Osman F. Korutürk
Vefik Fenmen
Selim Karaosmanoğlu
Gürsu Okurer
Aydın Durusoy
Birgen Devrimsel
Okhan Atakan
Onur Dinç
Engin Türker
Selahattin Alpar
Duray Polat
Ahmet Ertay
Volkan Bozkır
Veka İnal
Rıza Erkmenoğlu
Alpaslan Yücesoy
Tahsin Burcuoğlu
Tomur Bayer
Koray Targay
Tuncay İnkaya
Mengü B y kdavras
Ecvet Tezcan
Murat Oğuz
Mekin Haluk Tansuk
Naci Akıncı
Cengiz Sanay
Mehmet Taşer
Kenan Tepedelen
Cem Ergin

5. DERECE MEMURLAR

Hüsnü Kurhan (İzinli)
İhsan Yücel
İlhan Atıncı
M. Ali İrtemçelik
Hayati Güven
Sermet Atacanlı
Oya İnkaya
Ayşe Nur Baskın
Tanju Sümer
Ferit Ülker
Sinan Balkır
Ahmet Akarçay
Osman Ulukan
Yaşar Pınar
Önder Alpman
Oğuz Çelikkol
Yücel Güçlü
Akın Algan
Nezihi Özkaya
Ayşenur Tekinöz
Ahmet Üzümcü
İhsan Sakarya
Hayri Erol
Tarık Yalvaç
Osman Durak
Sina Baydur
Bülent Gökay
Yahya Akkurt
Alphan Şölen
Osman Ali Paksüt
Selah Korutürk
Ateş Öktem
Ertan Tezgör
Hüner Tuncer
Hasan Göğüş
Şanıvar Kızıldeli
Rafet Akgünay
Ünal Çeviköz
Ömür Şölendil
Haydar Berk

Oğuz Demiralp
Berki Dibek
Vefahan Ocak
Taner Karakaş
Derya Kanbay
Servet Öktem
Turhan Akın
Yalçın Kaya Erensoy
Zergün Korutürk
Dicle Kopuz
Necip Ergüz
Kemal Diriöz
Taner Seben
Haldun Otman
Sadık Toprak
Haluk Sipahioğlu
Nejat Akçal
Bilgin Atala

1. YIL
2. YIL
3. YIL
4. YIL
5. YIL
6. YIL
7. YIL
8. YIL
9. YIL
10. YIL
11. YIL
12. YIL
13. YIL
14. YIL
15. YIL
16. YIL
17. YIL
18. YIL
19. YIL
20. YIL
21. YIL
22. YIL
23. YIL
24. YIL
25. YIL
26. YIL
27. YIL
28. YIL
29. YIL
30. YIL
31. YIL
32. YIL
33. YIL
34. YIL
35. YIL
36. YIL
37. YIL
38. YIL
39. YIL
40. YIL
41. YIL
42. YIL
43. YIL
44. YIL
45. YIL
46. YIL
47. YIL
48. YIL
49. YIL
50. YIL
51. YIL
52. YIL
53. YIL
54. YIL
55. YIL
56. YIL
57. YIL
58. YIL
59. YIL
60. YIL
61. YIL
62. YIL
63. YIL
64. YIL
65. YIL
66. YIL
67. YIL
68. YIL
69. YIL
70. YIL
71. YIL
72. YIL
73. YIL
74. YIL
75. YIL
76. YIL
77. YIL
78. YIL
79. YIL
80. YIL
81. YIL
82. YIL
83. YIL
84. YIL
85. YIL
86. YIL
87. YIL
88. YIL
89. YIL
90. YIL
91. YIL
92. YIL
93. YIL
94. YIL
95. YIL
96. YIL
97. YIL
98. YIL
99. YIL
100. YIL

6. DERECE MEMURLAR

Bilge Erol
Nursel Anayaroğlu
Menter şahinler
Ahmet N. Alpman
Hüseyin Diriöz
Ercüment Enç
Uğur Doğan
Özer Aydan
Tacar İldem
şakir Fakılı
Kemal Asya
Hayret Yalav
Fuat Tanlay
Osman Çetintaş
Beyza Su
Aydın Evirgen
Birnur Fertikligül
Erdoğan işcan
Cem Çetin
Deniz Kılçer
Hakan Okçal
Mehmet Gücük
Ethem Tokdemir
Cemil Karaman
Nihat Erşen
Tayfun Öz
Aydın Nurhan

8. DERECE MEMURLAR

Mehmet Çınar
Haşmet Sınay
Naci Sarıbaş
Kültigin Polat
Haydar Günver
Akın Özçer
Şenay Egüz
Günsel Göktan
Metin Yolbaz
Süphan Erkula
Bülent Tulun
Selim Yenel
Ferhan Erkmengoğlu
Berrin Tulun
Reyhan Aygen
Ayşe Asya
Halit Çevik
Nihal Topçu
Altay Cengizer
Sertaç Sönmezay
H. Pınar Işık
Fevzi Uslubaş
Fatih Ceylan
Şafak Gökürk
Ali Rıza Çolak
İrfan Acar
Adnan Başağa
Ahmet Yücel
Ahmet Arda
Aykut Sezgin
Suna Ilıcak
Gürcan Türkoğlu
Selda Sağıroğlu
Hakkı Akil
Reha Keskin-tepe
Feyha Eng
Akif Ayhan
Hulusi Kılıç
Bülent Meriç
Haluk Ilıcak

9. DERECE MEMURLAR

Oğuz Ateş
Mithat Rende
D. Ersin Ergin
Mehmet Kadir Gürbüz
Aydın Adnan Sezgin
Yaman Veral
Mehmet Ömer Tarkan
H. Aslıgül İslimyeli
H. Haluk Gürgüneş
M. Ömür Akengin
Hüseyin Avni Karşlıoğlu
Uğur Arıner
İsmail Bahadır Kaleli
Hamit şükrü Apaydın
Ahmet Melih Ulueren
Murat Adalı
Levent Murat Burhan
Halit Gürol Sökmensüer
Feridun Hadi Sinirlioğlu
Mehmet F. Mengi
Ömer Ahmet Başaran
Ahmet Necati Bigalı
Atilla Günay
Murat Özçelik
Hasan Aygün
Sulhi Turan
Ahmet Asım Arar
Rauf Engin Soysal
Hikmet Renan Şekeroğlu
S. Ali Davutoğlu
Melih Tezel
Selim Kartal
Hüseyin Avni Bıçaklı
Erdoğan Odabaş
Şakir Özkan Torunlar
Haluk Ağca
Atılay Ersan
Sarp Tefvik Tanın
Ayşe Sezgin
Ali Rıza Özcoşkun

7. 1983 TARİHÇESİNDE YER ALMAMIŞ OLAN DIŞ TEMSİLCİLİKLER

1. Stokholm Büyükelçiliği
2. Burgaz Başkonsolosluğu
3. Milano Başkonsolosluğu
4. Paris Başkonsolosluğu
5. Sidney Başkonsolosluğu
6. Üsküp Başkonsolosluğu

-
- 1967 Yılı
  - 1983 Dış Temsilcilikler Kitabı
  - 1976 Dışişleri Bakanlığı Memurları

STOKHOLM BÜYÜKELÇİLİĞİ

Kuruluş Tarihi : 1877 (inkita : 1918 - 1920)

Kançılara Adresi : Strandvagen 84 A, 11527 Stockholm - Sweden

Konsolosluk Şubesi

Ticaret Müşavirliği

Çalışma Müşavirliği

Turizm ve Tanıtma Müşavirliği

Bina devlet malıdır; 1965 yılında satın alınmıştır.

Misyon Şefleri :

Lâyık Mukbil Bey	Maslahatgüzar	1923 - 26
Ali Haydar Aktay	»	1926 - 28
Ragıp Raif Köseraif	»	1929 - 33
Ragıp Raif Köseraif	Elçi	1933 - 38
Agah Aksel	»	1939 - 43
Nizamettin Ayaşlı	»	1943 - 46
Bedii Arbel	»	1946 - 49
Emin Ali Sipahi	»	1950 - 51
Cevdet Dülger	»	1952 - 54
Haluk Kocaman	Maslahatgüzar	1954 - 57
Orhan Eralp	Büyükelçi	1957 - 59
Şadi Kavur	»	1959 - 61
Veysel Versan	»	1961 - 64
Talat Benler	»	1964 - 68
Necdet Kent	»	1969 - 72
Bedii Karaburçak	»	1972 - 77
Mehmet Baydur	»	1977 - 79
Şefik Fenmen	»	1979 -

BURGAZ BAŞKONSOLOSLUĞU

Kuruluş Tarihi : 1924

Görev Çevresi : Bourgas (Burgaz), Choumen (Şumnu), Razgrad, Rouse (Ruşuk), Silistra (Silistre), Sliven (İslimye), Targoviste (Eski Cuma), Tolbukin (Dobruca), Varna, Yambol (Yanbolu).

Kağırlarya Adresi : Komplex İzgrev, 59 Et. 2 Bourgas - République Populaire de Bulgarie.

Misyon Şefleri :

Ahmed Muhtar Batur	21.1.1924 - 19.10.1923
Ahmed Hamdi Bangal	20.10.1928 - 11.6.1930
Hikmet Naci Hatiboğlu	11.6.1930 - 17.11.1930
Ekrem Delangil	24.12.1930 - 21.2.1932
Ali Asaf Güvenir	9.10.1935 - 8.9.1938
Server Zirçal	9.9.1938 - 15.3.1940
Ali Rıza Malkoç	16.3.1940 - 11.8.1943
Ahmed Çoratekin	12.8.1943 - 27.10.1945
Edhem Kesmenoğlu	29.10.1945 - 17.2.1946
»	13.7.1946 - 15.10.1946
»	16.10.1946 - 1.10.1948
Ali Rıza Yiğitbaşıoğlu	1.10.1948 - 27.11.1949
Edhem Kesmenoğlu	28.11.1949 - 21.7.1951
Hasib Osman Tan	17.10.1951 - 24.6.1952
Kazım Akman	25.6.1952 - 28.2.1953
Abdullah Ariç	29.3.1953 - 3.8.1955
Suphi Asım Tangör	4.8.1955 - 30.11.1955
Necat Ağa	30.11.1955 - 27.1.1957
Affan Sabit Akça	28.1.1957 - 18.7.1958
Necat Ağa	18.7.1958 - 20.4.1961
Abdullah Ariç (2. defa)	20.4.1961 - 28.5.1962
Nihad Akın	29.5.1962 - 30.5.1964
Gani Süer	14.7.1964 - 30.9.1965
Emin Şerif Küçükkul	30.9.1965 - 14.10.1967
Ekrem Gökşin	14.10.1967 - 1968
Mustafa Kemal Vardar	1968 - 1971
Mehmet Turan	1971 - 1973
Münir Kekevi	1973 - 1974
Cihad Alban	1974 - 1976
Sönmez Köksal	1976 -
Ahmet Banguoğlu	1976 - 1977
Yüksel Germen	1977 - 1982
Osman Fuat Özkılıç	1982 -
M. Yavuz Gör	

MİLANO BAŞKONSOLOSLUĞU

Kuruluş Tarihi : 1924

Kançılırya Adresi : Via San Barnaba 30, 20122 Milâno - Italia
Görev Çevresi : (Bknz. 1983 Temsilcilikler Adres Kitabı).

Misyon Şefleri :

Yusuf Ziya Bey	1924 - 26
Mehmed Refik Durmaz	1926 - 27
Refik Amir Kocamaz	1927 - 32
Münir Pertev Subaşı	1932 - 37
Hasan Rifat Sözen	1937 - 39
Fuad Carım	1939 - 40
Dürrü Mazhar Payzin	1940 - 41
	1941 - 46 İnkita
Basri Reşid Danişmend	1946 - 47
Muhiddin Erdoğan	1947 - 49
Nihad Refik Pasin	1950 - 53
Nurullah Korkud	1953 - 54
Asaf İnhan (vekaleten)	1954 - 55
Behçet Şefik Özdoğanı	1955 - 57
Muzaffer Kâmil Görduysus	1957 - 62
Nihad Refik Pasin (2. defa)	1962 - 63
Berduk Olgaçay	1963 - 64
Celâl Ziyal	1964 - 66
Resim Fenmen	1966 - 69
Zübeyir Aker	1969 - 72
Ekrem Gökşin	1972 - 76
Feridun Rua	1976 - 80
Mekin Bayer	1980 - 84
Ali Üstün	1984 -

Ticaret Ataşeliği bulunmaktadır.

PARİS BAŞKONSOLOSLUĞU

Kuruluş Tarihi : 1924 Muavin Konsolosluk 1925 Başkonsolosluk

Kançılırya Adresi : 184, Boulevard Malesherbes 75017 Paris - France

Görev Çevresi : (1983 - Kasım tarihli Temsilcilikler Adres Kitabı)

Misyon Şefleri :

Numan Tahir Seymen	1924 - 25
Nebil Süreyya Akçer	1925 - 30
Fuat İzzet Kerman	1930 - 34
Firuz Kesim	1934 - 37
Dürrü Mazhar Payzin	1937 - 39
Behçet Şefik Özdoğancı	1939
Cevdet Dülger	1939 - 42
Namık K. Yolga	1942
Fikret Şefik Özdoğancı	1942 - 45
Halil Ali Ramazanoğlu	1945 - 47
Nebil Süreyya Akçer	1947 - 51
Muammer Hamdi Dambel	1951
Sadi Coruk, v.m.	1951 - 55
Fuat Kepenek	1955 - 60
Semih Baran	1960 - 61
Talat Kulay	1961 - 64
Berduk Olgaçay	1964 - 68
Reşat Temizer	1968 - 73
Muammer Akçer	1974 - 78
Celal Çalışlar	1978 - 81
Kaya İnal, v.m.	1981 - 84
İbrahim Dicleli	1984 -

SİDNEY BAŞKONSOLOSLUĞU

Kuruluş Tarihi : 1969.

Görev Çevresi : New South Wales, Queensland, Kuzey Eyaletleri Arazisi, Norfolk, Avustralya Başkent Arazisi, Ashmore, Cantier, Coros ve Ilmistroos Adaları.

Kançılara Adresi : 66 Ocean Street, Woollahra, N.S.W.,

2025 - Australia

Çalışma Ataşeliği

Din İşleri Ataşeliği

Başkonsoloslar :

Zübeyir Bensan

1969 - 73

Kemal Arıkan

1973 - 76

Çetin Oran

1976 - 78

Şarık Arıyak

1978 - 80

Yüksel Tamtekin

1981 - 84

ÜSKÜP BAŞKONSOLOSLUĞU

Kuruluş Tarihi : 1925.

Görev Çevresi : Makedonya Sosyalist Cumhuriyeti ve Kosova Muhtar Eyaleti.

Kançılırya Adresi : Ul. Slavye Planina-B B, Skopje-Yugoslavie.

Başkonsoloslar :

Mehmed Hayri Bey	1925 - 28
Firuz Kesim	1928 - 30
Ali Rıza Malkoç	1930 - 32
Ahmed Nesib Tulgay	1932 - 33
Saffet ürfi Betin	1933 - 34
Şevki Erdoğan	1934 - 37
Reşad Hakkı Karabuda	1941 - 42
Cemal Gönen	1942 - 45
Şevki Erdoğan	1945 - 50
Haydar İskender Örs	1950 - 54
Tevfik Türker	1954 - 57
Suphi Asım Tangör	1957 - 61
Orhan Akbil	1961 - 62
Sahir Armaoğlu	1962 - 64
Muzaffer Kamil Görduysus	1964 - 67
Emin Gündüz, v.m.	1967 - 68
Osman Başman	1968 - 70
Pulat Y. Tacar	1970 - 73
Alaaddin Gülen	1973 - 74
Mesut Orsa	1974 - 76
Fatma Fırat Uzman	1976 - 77
Turgut Fazlı Gelegen	1977 - 81
Ekrem Arıkan	1981 - 83
Cavit Tarakçı	1983
İlhan Kıciman	1983 - 84
Turan Sellioglu	1984 -

INDEX

Introduction	1
Chapter I	10
Chapter II	20
Chapter III	30
Chapter IV	40
Chapter V	50
Chapter VI	60
Chapter VII	70
Chapter VIII	80
Chapter IX	90
Chapter X	100
Chapter XI	110
Chapter XII	120
Chapter XIII	130
Chapter XIV	140
Chapter XV	150
Chapter XVI	160
Chapter XVII	170
Chapter XVIII	180
Chapter XIX	190
Chapter XX	200
Appendix	210
Bibliography	220
Index	230

8. TEŞKİLAT

- * Bakanlıkların Kuruluş ve Görevleri
- * Kamu Kurumlarının Yurtdışı Teşkilâtı
- * Dışişleri Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri
- * Genelge.

CONTENTS

- 1. Introduction
- 2. The History of the Church
- 3. The Doctrine of the Church
- 4. The Ministry of the Church
- 5. The Sacraments of the Church
- 6. The Church and the World

**BAKANLIKLARIN KURULUŞ VE GÖREV ESASLARI HAKKINDA
174 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEYİ DEĞİŞTİREN
3046 SAYILI KANUN (*)**

Kabul Tarihi : 27.9.1984

Resmî Gazete : 18540, 9.10.1984

Bakanlıkların Temel Kuruluşları

Madde 5 — Bakanlıklar, merkez teşkilâtı ile ihtiyaca göre kurulan taşra ve yurtdışı teşkilâtından ve bağlı ve ilgili kuruluşlardan meydana gelir.

Bakanlık Yurtdışı Teşkilâtı

Madde 9 — Bakanlık yurtdışı teşkilâtı; yurtdışında sürekli veya geçici görev yapan, hizmet gereklerine ve ihtiyaçlarına göre kurulan aşağıdaki kuruluşlardan meydana gelir :

- a) Dış temsilcilik niteliğindeki diplomatik temsilcilikler ve konsolosluklar,
- b) Dış temsilcilikler bünyesindeki ihtisas birimleri,
- c) Dış temsilcilik niteliğinde olmayan yurtdışı teşkilâtı.

Yurtdışı Teşkilâtına İlişkin Esaslar

Madde 18 — Yurtdışı teşkilâtı, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen esas ve usullere uygun olarak kurulur.

(*)'un dışişlerine taallük eden hükümleri.

**KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ YURTDIŞI TEŞKİLATI
HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME**

Karar Sayısı : KHK/189

**Resmî Gazete : 14 Aralık 1983
18251 Mükerrer**

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatının yeniden düzenlenmesi 17/6/1982 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 13/12/1983 tarihinde kararlaştırılmıştır.

B İ R İ N C İ B Ö L Ü M

Amaç ve Tanımlar

Amaç :

Madde 1 — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı; kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışı teşkilâtının kurulmasına, görevlerine, yetkilerine, idaresine ve merkezle olan ilişkilerine ait esasları düzenlemektir.

Tanımlar :

Madde 2 — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanması bakımından, Kararnamede yer alan başlıca tabir ve terimler aşağıda tarif edilmiştir.

a) Kamu kurum vekuruluşları; hukukî statüleri ne olursa olsun bir kamu görevi veya belirli kamu hizmetlerini yapmak üzere kurulan, Devlet kuruluşlarıdır.

b) Yurtdışı Teşkilâtı; kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışında devamlı veya geçici görev yapan, dış temsilcilik niteliği taşıyan veya taşımayan bütün kuruluşlarıdır.

c) Dış temsilcilik; diplomatik temsilciliklerle konsolosluklardır.

d) Diplomatik temsilcilik; büyükelçilik, daimî temsilcilik, temsilcilik, elçilik, ortaeliçlik, büyükelçilik ve elçilik büroları ve daimî maslahatgüzarlıklarıdır.

e) Konsolosluk; başkonsolosluk, konsolosluk, muavin konsolosluk, konsolosluk ajanlığı ve büyükelçilik konsolosluk şubeleri ile fahrî başkonsolosluk ve fahrî konsolosluklardır.

f) Misyon şefi; diplomatik temsilciliklerin, büyükelçi, daimi temsilci, temsilci, elçi, ortaelçi, maslahatgüzar ünvanlarından birini taşıyan en üst yöneticisidir.

g) Konsolosluk şefi; konsoloslukların, başkonsolos, konsolos, muavin konsolos, konsolosluk ajanı, fahrî başkonsolos, fahrî konsolos ünvanlarından birini taşıyan en üst yöneticisidir.

h) İhtisas birimleri; dış temsilciliklerin bünyesinde çalışan ve Dışişleri Bakanlığı dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına mensup memur ve diğer görevlilerden meydana gelen birimlerdir.

i) Dış temsilcilik niteliği taşımayan yurtdışı teşkilâtı; kamu kurum ve kuruluşlarının dış temsilcilik veya ihtisas birimi niteliğini taşımayan yurtdışı teşkilâtıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yurtdışı Teşkilâtının Kurulması

Yurtdışı Teşkilâtı Kurulmasında İlke :

Madde 3 — Yurtdışı teşkilâtı kurma yetkisi, kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilât kanunlarında belirtilir; teşkilât kanunlarında böyle bir yetki bulunmayan kamu kurum ve kuruluşları yurtdışı teşkilâtı kuramaz.

Sürekli Yurtdışı Teşkilât Kurulmasında Usul :

Madde 4 — Sürekli yurtdışı teşkilâtından;

- a) Dış temsilcilikler, Dışişleri Bakanlığının,
  - b) İhtisas birimleri ile dış temsilcilik niteliği taşımayan yurtdışı teşkilâtı, ilgili kamu kurum ve kuruluşunun,
- teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile kurulur veya akredite edilir, kaldırılır, birleştirilir veya değiştirilir.

Geçici Yurtdışı Teşkilâtı Kurulmasında Usul :

Madde 5 — Geçici özel diplomatik temsilcilikler Bakanlar Kurulu Kararı; geçici ihtisas birimleri ve dış temsilcilik niteliği taşımayan geçici yurtdışı teşkilâtı ortak kararname ile kurulur. Yabancı bir ülkede Türkiye'nin menfaatlerini koruyan bir devletin o ülkedeki temsilciliğinde geçici olarak temsilci görevlendirilmesi ortak kararname ile olur.

Geçici yurtdışı teşkilâtı, görev veya hizmet süresi bitince kaldırılır.

Geçici yurtdışı teşkilâtının görev veya hizmet sürelerinin uzatılması birinci fıkrada belirtilen usule tabidir.

Kararnelerde Yer Alacak Hususlar :

Madde 6 — Bir yurtdışı teşkilâtı kurulurken, bu teşkilâtın 2 nci maddede gösterilen tanımlar bakımından niteliği, kurulacağı yer, görevleri, yer itibariyle görev alanı, bağlı veya ilgili olacağı misyon,

Konsolosluk şefliği ve geçici olanların süresi, ilgili Bakanlar Kurulu kararında veya ortak kararnamede belirtilir.

İKİNCİ KISIM

Görevler, Görevliler ve Yetkiler

BİRİNCİ BÖLÜM

Yurtdışı Teşkilâtına İlişkin Görevler

Dış Temsilciliklerin Görevleri :

Madde 7 — Yurtdışı teşkilâtından;

a) Elçilik niteliğindeki dış temsilciliklerin görevleri şunlardır :

1) Kuruldukları veya akredite edildikleri Devlet nezdinde Türkiye Cumhuriyetini temsil etmek,

2) Türkiye Cumhuriyetinin ve vatandaşlarının, hak ve menfaatlerini korumak ve takip etmek,

3) Nezdinde buldukları veya akredite edildikleri Devletlerin hükümetleri ve ilgili kuruluşları ile gerekli temas ve görüşmeleri yapmak,

4) Görevleri ile ilgili bilgileri toplamak, değerlendirmek ve sonuçları ile birlikte merkeze iletmek,

5) Türkiye Cumhuriyeti ile nezdinde buldukları veya akredite edildikleri Devlet arasında dostluk ilişkileri kurulmasına ve siyasî, askerî, ekonomik, kültürel, ilmî ve diğer alanlardaki ilişkilerin geliştirilmesine çalışmak,

6) Bakanlar Kurulu, Dışişleri Bakanlığı ve ilgili bakanlıklar tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmek.

b) Daimî temsilciliklerin ve temsilciliklerin görevleri şunlardır :

1) Milletlerarası kuruluşlarda Türkiye Cumhuriyetini temsil etmek, Devletin menfaatlerini korumak ve takip etmek,

2) Bu kuruluşlar ile temas ve görüşmeler yapmak, kuruluşlardaki gelişme ve eğilimler hakkında bilgi toplamak, değerlendirmek ve sonuçları ile birlikte merkeze iletmek,

3) Kuruluşlar ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki münasebetleri geliştirmek,

4) Bakanlar Kurulu, Dışişleri Bakanlığı ve ilgili bakanlıklar tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek,

c) Konsolosluklar, buldukları ülkelerde Türkiye Cumhuriyetinin ve vatandaşlarının hak ve menfaatlerini korurlar ve bunlarla ilgili idarî, ticarî ve hukukî işlemleri yürütürler.

d) İhtisas birimleri, kendi alanlarındaki görevlerle, bağlı oldukları kamu kurum ve kuruluşları, misyon ve konsolosluk şeflerince kendilerine verilen görevleri yerine getirirler.

e) Dış temsilcilik niteliğini taşımayan yurtdışı teşkilâtı; kuruluş amaçlarına uygun olarak, bağlı oldukları kurum ve kuruluşlarca verilen görevleri yaparlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Memur ve Diğer Görevliler

Dış Temsilciliklerdeki Memur ve Diğer Görevliler :

Madde 8 — Diplomatik temsilciliklerdeki memur ve diğer görevliler aşağıda gösterilen ünvan veya nitelikleri taşıyan personelden meydana gelir :

a) Dışişleri Bakanlığına mensup diplomatik statüye haiz büyükelçi, daimî, temsilci, daimî temsilci yardımcısı, temsilci, elçi, ortaelçi, maslahatgüzar, elçi müsteşar, birinci müsteşar, müsteşar, hukuk müşaviri, başkatip, ikinci katip, üçüncü katip, ataşe ve ataşe yardımcıları,

b) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına mensup diplomatik statüye haiz daimî temsilci yardımcısı, müşavir, müşavir yardımcısı, ataşe ve ataşe yardımcıları,

c) Diplomatik statüye haiz olmayan idarî, teknik ve hizmetli personel.

Konsolosluktaki memur ve diğer görevliler aşağıda gösterilen ünvan veya nitelikleri taşıyan personelden meydana gelir.

a) Konsolosluk memuru statüsündeki başkonsolos, başkonsolos yardımcısı, konsolos, muavin konsolos, konsolosluk ajanı, ataşeler.

b) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarına mensup konsolosluk memuru statüsündeki ataşeler ve ataşe yardımcıları,

c) Konsolosluk memuru statüsünde olmayan idarî, teknik ve hizmetli personel.

Dış Temsilcilik Niteliği Taşımayan Yurtdışı Teşkilâtındaki Memur ve Diğer Görevliler :

Madde 9 — Dış temsilcilik niteliği taşımayan yurtdışı teşkilâtının memur ve diğer görevlileri, kadrolarında gösterilen ünvanları taşıyan memurlarla diğer görevlilerden meydana gelir.

Yurtdışı Görevlere Atamalar :

Madde 10 — Yurtdışı teşkilâtına atamalar, 23.4.1981 tarih ve 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunda gösterilen usullere göre yapılır.

Bakanlık ilgili kuruluşlarının yurtdışı teşkilâtına personel ataması ilgili Bakanın teklifi üzerine ortak kararname ile yapılır.

Yurtdışı Görevlere Atanacaklarda Aranacak Nitelikler :

Madde 11 — Yurtdışı teşkilâtında bir göreve atanacak memurların gerekli ve yeterli meslekî bilgi, yabancı dil bilgisi ve temsil yeteneğine sahip olmaları ve yurt dışında görevlendirilmek bakımından olumlu sicil almış olmaları gereklidir.

Bu nitelikler ve bunların tesbiti ile ilgili hususlar Başbakanlıkça hazırlanacak tüzükle düzenlenir :

Ü Ç Ü N C Ü B Ö L Ü M

Yurtdışı Teşkilâtının Yönetimi İle İlgili Esaslar

Yurtdışı Teşkilâtı Arasındaki İlişkiler :

Madde 12 — Misyon ve konsolosluk şefleri kendilerine bağlı olarak kurulan yurtdışı teşkilâtındaki memur ve diğer görevlilerin amiridir; bu sıfatla söz konusu memur ve diğer görevliler üzerinde amirin sahip bulunduğu bütün yetkileri kullanırlar.

Misyon şefleri; askerî ataşelerin sicil amiri olmayıp bunlarla ilişkileri özel mevzuat esaslarına göre düzenlenir.

Misyon ve konsolosluk şefleri, dış temsilcilik niteliği taşımayan yurtdışı teşkilâtı üzerinde aşağıdaki yetkilere sahiptir :

- a) Bu teşkilâtın teftiş veya denetlemelerini yetkili makam ve mercilerden ister, denetler veya denettirebilir.
- b) Bu teşkilâtın yöneticilerinden bilgi ve görüş ister.
- c) İhtiyaç duyulması halinde, bu teşkilâtın yöneticilerini toplantıya çağırır.

İhtisas Birimleri ve Dış Temsilcilik Niteliği Taşımayan Yurtdışı Teşkilâtının Yöneticileri.

Madde 13 — Bir dış temsilcilik bünyesinde aynı kamu kurum veya kuruluşuna bağlı birden fazla görevli bulunması halinde, bunlardan hangisinin ihtisas biriminin yöneticisi olacağı ilgili kamu kurum veya kuruluşuna belirlenir.

Bir kamu kurum ve kuruluşunun aynı coğrafi görev alanı içinde dış temsilcilik niteliği taşımayan birden fazla yurtdışı teşkilâtı bulunması halinde, bunlardan birisi, ilgili oldukları misyon veya konsolosluk şefine muhatap olacak şekilde görevlendirilir.

Misyon ve Konsolosluk Şefliklerine Vekâlet :

Madde 14 — Bir misyon veya konsolosluk şefinin görevinden geçici veya sürekli olarak ayrılması halinde misyon veya konsolosluk şefliğine Dışişleri Bakanlığınca belirlenecek bir görevli vekâlet eder.

Protokolle İlgili Esaslar :

Madde 15 — Diplomatik temsilciliklerde diplomatik statüyü; konsolosluklarda konsolosluk memuru statüsünü haiz personel ile ilgili protokol esasları Dışişleri Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Yurtdışı Teşkilâtı ile Merkez Arasındaki Yazışmalar :

Madde 16 — Yurtdışı teşkilâtı ile merkez arasındaki yazışmalarda aşağıdaki esaslar uygulanır :

a) Bir misyon veya konsolosluk şefine bağlı yurtdışı teşkilâtı ile merkez arasındaki yazışmalar, ilgili misyon veya konsolosluk şefi aracılığı ile yapılır. Askerî ataşeler ile özel görevlilere dair düzenlemeler saklıdır.

b) Dışişleri Bakanlığına doğrudan bağlı bulunan dış temsilciliklerin misyon ve konsolosluk şefleri, ihtisas birimlerinin kendileri aracılığı ile gönderecekleri yazıları, ilgili kurum veya kuruluşlarına intikal ettirirler. Ancak, bunlardan gerekli gördüklerinin bir örneğini Dışişleri Bakanlığına da gönderebilirler.

c) Dış temsilcilik niteliği taşımayan yurtdışı teşkilâtı merkezde bağlı buldukları kamu kurum ve kuruluşları ile doğrudan yazışabilirler. Ancak, bunlar, irtibatlı olduğu misyon ve konsolosluk şeflerini ilgilendiren yazıların birer suretini kendilerine göndermek veya vermekle yükümlüdürler.

d) Yurtdışı teşkilâtı ile merkez arasındaki haberleşme ve yazışmalara ilişkin diğer hususlar bir yönetmelikle belirlenir.

Ü Ç Ü N C Ü K I S I M

Çeşitli, Geçici ve Son Hükümler

B İ R İ N C İ B Ö L Ü M

Çeşitli Hükümler

Fahrî Başkonsolosluk ve Fahrî Konsolosluklar :

Madde 17 — Fahrî başkonsolosluk ve fahrî konsolosluklarla ilgili konular, Dışişleri Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Tüzük ve Yönetmelikler :

Madde 18 — Bu Kanun Hükmünde Kararname ile çıkarılması öngörülen tüzük ve yönetmelikler, Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılır.

Yönetmelikler Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konur. Bu yönetmelikler Resmî Gazete ile yayımlanır.

Genelgeler :

Madde 19 — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanması ile ilgili genelgeleri yayımlamak yetkisi Başbakanlığın onayını alarak Dışişleri Bakanlığına aittir. Diğer kamu kurum ve kuruluşları kendi görev alanlarını ilgilendiren konularda yurtdışı teşkilâtına Başbakanlığın onayını alarak genelge yayımlayabilirler ve Dışişleri Bakanlığına bilgi verirler.

Yürürlükten Kaldırılan ve Saklı Tutulan Hükümler :

Madde 20 — 17 Mayıs 1969 tarih 1173 sayılı Kanunun, bu Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenmeyen konulara ve milletlerarası kuruluşlarla ilişkilerin yürütülmesine ait hükümleri saklıdır.

Yukarıda saklı tutulan hükümler hariç 1173 sayılı Kanunun ve ilgili diğer kanunların bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olan hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut Yurtdışı Teşkilâtının Yeniden Düzenlenmesi :

GEÇİCİ MADDE 1 — Mevcut yurtdışı teşkilâtı, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde bu Kanun Hükmünde Kararnamedeki esaslara göre yeniden düzenlenir veya tasfiye edilir.

Yürürlük :

Madde 21 — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

Madde 22 — Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞININ TEŞKİLÂT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME (*)

Karar Sayısı : K.H.K./206

RG 18435 Mükerrer 18 Haziran 1984

Dışişleri Bakanlığının teşkilât ve görevlerinin yeniden düzenlenmesi ; 17/6/1984 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 8/6/1984 tarihinde kararlaştırılmıştır.

B İ R İ N C İ K İ S İ M

Amaç, Görev ve Teşkilât

Amaç :

Madde 1 — Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin amacı, Dışişleri Bakanlığının kuruluş, görev ve teşkilâtına ilişkin esasları düzenlemektir.

Dışişleri Bakanlığının Görev ve Yetkileri :

Madde 2 — Dışişleri Bakanlığının görev ve yetkileri Şunlardır :

a) Hükümetçe tayin ve tesbit edilecek esaslara göre dış politikayı uygulamak ve Türkiye Cumhuriyetinin yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlarla iliŐkilerini yürütmek.

b) Türkiye Cumhuriyetinin dış politikasının tesbiti için hazırlık çalışmaları yapmak ve tekliflerde bulunmak, tesbit edilecek dış politikayı yürütmek ve koordine etmek.

c) T. C. Uyruklu, gerçek ve tüzel kiŐilerin yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar karŐısındaki hak ve menfaatlerini korumak, geliştirmek ve bu alanlarda diplomasi ve konsolosluk himayesini sağlamak.

d) Türkiye Cumhuriyetinin yabancı devletlerle, bunların temsilcilikleri ve temsilcileri ile, milletlerarası teŐkilâtlarla, ilgili Bakanlıklarla işbirliği yapmak suretiyle temas ve müzakerelerini yürütmek, bu temas ve müzakereler sonucu gerekiyorsa milletlerarası anlaşmaları yine diğer Bakanlıklarla işbirliği ile yapmak.

e) Diğer Bakanlık ve Kuruluşların dış politikayı etkileyen faaliyet ve temaslarının devletin dış politikasına uygunluğunu sağlamak, bu kuruluşların uluslararası kuruluşlar ve yabancı kamu ve özel kuruluşlarıyla kendi görev alanlarına giren temaslarının koordinasyonunu sağlamak ve bunlara katılmak.

(*) Aynı konudaki, 13.12.1983 tarih ve 177 Sayılı KHK'nin metni, 1983 Tarihçesi'ndedir.

f) Malî, iktisadi ve diğ er teknik konularda ilgili kurum ve kuruluş larca yürütülmesi gereken veya statülerinde, üyelerinin ve ortaklarının belli Bakanlık veya merci vasıtasıyla işlem yapacağı belirtilen milletler arası kuruluş larla yürütülecek dış temas ve müzakerelerin dış politikaya uygun olarak yürütölmelerini gözetmek, gerekirse bunlara katılmak.

g) Türkiye Cumhuriyetini temsil yetkisine sahip olarak Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile belli bir geçici görevle görevlendirilen Temsilciler ve Temsil Heyetlerine Türkiye Cumhuriyetini bağlayacak hususlarda hükümetin emir ve talimatlarını iletmek, bu Temsilci ve Temsil Heyetlerinin ihtisasa dair hususlarda ihtiyaç duyacakları talimatları ilgili Bakanlıklar ile istişare suretiyle tesbit edip onlara iletmek; bu gibi Heyetlerin Başkanları ilgili Bakanlıklardan ise bu Heyetlerde temsilci bulundurmak.

h) Yabancı devletler ve milletlerarası kuruluş lar nezdinde temsil işlerini yetkili makam olarak yürötmek.

i) Yabancı devletler ve milletlerarası kuruluş lardaki gelişmeleri ve bunlar arasındaki ilişkileri takip etmek.

i) Türkiye Cumhuriyetinin Devlet ve Dışışleri protokolünü düzenlemek ve yürötmek.

k) Yetki belgesi, onaylama belgesi ve milletlerarası hukuk ve tatbikatın gerektirdiğı her türlü belgeyi hazırlamak, alıp vermek, örneklerini hazırlamak, Türkiye Cumhuriyeti adına yapılan anlaşmaları usulüne uygun olarak tescil ettirmek, bunların sicillerini tutmak.

l) Kanunlarla kendisine verilen diğ er görevleri yapmak.

Teşkilât :

Madde 3 — Dışışleri Bakanlığı merkez teşkilâtı ve yurtdışı teşkilâtından meydana gelir.

İ K İ N C İ K İ S İ M

Bakanlık Merkez ve Yurtdışı

Teşkilâtı

Merkez Teşkilâtı :

Madde 4 — Bakanlık merkez teşkilâtı ana hizmet birimleri danışma ve denetim birimleri ile yardımcı birimlerden meydana gelir.

B İ R İ N C İ B Ö L Ü M

Bakanlık Makamı

Bakan :

Madde 5 — Bakan, Bakanlık kuruluşunun en üst amiridir. Bakanlık hizmetlerinin mevzuata, Hükümetin genel siyasetine uygun olarak yürütülmesini ve Bakanlığın faaliyet alanına giren konularda diğer Bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevli ve Başbakana karşı sorumludur.

Bakan, emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden sorumlu olup, Bakanlık merkez ve yurtdışı teşkilâtının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevlidir.

Müsteşar :

Madde 6 — Müsteşar, Bakan'ın emrinde ve onun yardımcısı olup, Bakanlık hizmetlerini Bakan adına ve Bakanın direktif ve emirleri yönünde Bakanlığın amaç ve politikalarına, mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla Bakanlık Teftiş Kurulu hariç, Bakanlık kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını takip ve temin eder.

Müsteşar, yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

Müsteşar Yardımcısı :

Madde 7 — Bakanlıkta ana hizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı hizmet birimlerinin ve yurtdışı kuruluşlarının, yönetim ve koordinasyonunda Müsteşara yardımcı olarak, birisi Bakanlık Sözcüsü olmak üzere beş Müsteşar Yardımcısı görevlendirilebilir.

İ K İ N C İ B Ö L Ü M

Ana Hizmet Birimleri

Ana Hizmet Birimleri :

Madde 8 — Dışişleri Bakanlığındaki ana hizmet birimleri sekiz genel müdürlük ve üç müstakil daire başkanlığından meydana gelir. Bunların adları ve görevleri Bakanlık tarafından çıkarılacak Teşkilât ve Görev Yönetmeliğinde belirtilir.

Ü Ç Ü N C Ü B Ö L Ü M

Danışma ve Denetim Birimleri

Danışma ve Denetim Birimleri :

Madde 9 — Dışişleri Bakanlığı yurtiçi kuruluşlarındaki danışma ve denetim birimleri şunlardır :

- a) Dış Politika Danışma Kurulu Başkanlığı,
- b) Teftiş Kurulu Başkanlığı,
- c) Hukuk Müşavirliği,
- d) Bakanlık Müşavirleri.

Dış Politika Danışma Kurulu Başkanlığı :

Madde 10 — Dış Politika Danışma Kurulu, Müsteşarın Başkanlığında altı üye ile Müsteşar Yardımcıları, Müsteşarın görevlendireceği hukuk müşaviri ve ilgili birimin yetkilisinden meydana gelir.

Müsteşarın gerek görmesi halinde, görüşülen konu ile ilgili diğer birimlerin yetkilileri de Kurul toplantılarına katılabilir.

Kurul, Türkiye'nin dış politikasının yönlendirilmesi ve uygulanışı hakkında Başkanın isteği üzerine değerlendirmeler yapar ve görüş bildirir.

Teftiş Kurulu Başkanlığı :

Madde 11 — Teftiş Kurulu, Bakanın emri yahut onayı üzerine Bakan adına Bakanlık merkez ve yurtdışı teşkilâtının, her türlü faaliyet ve işlemleri ile ilgili olarak denetleme, inceleme ve soruşturma işlerini yürütür.

Teftiş Kurulu'nun görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usulleri yönetmelikle düzenlenir.

Hukuk Müşavirliği :

Madde 12 — Hukuk Müşavirliğinin görevleri şunlardır :

a) Milletlerarası anlaşmaların uygulanması, değiştirilmesi ve sona erdirilmesi konularında görüş bildirmek, milletlerarası hukuktaki gelişmeleri takip etmek ve değerlendirmek,

b) Bakanlığın diğer birimleri tarafından sorulan hukukî konular ile hukukî, malî, cezaî sonuçlar doğuracak işlemler hakkında görüş bildirmek,

c) Bakanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşmelerin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,

d) 8 Ocak 1943 tarih ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adlî ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlamak ve hazineyi ilgilendirmeyen idari davalar da Bakanlığı temsil etmek,

e) Bakanlık birimleri tarafından hazırlanan veya Başbakanlık yahut diğer Bakanlıklardan gönderilen kanun, tüzük ve yönetmelik tasarılarını Makamın talebi üzerine hukuki açıdan inceleyerek görüş bildirmek.

Bakanlık Müşavirleri :

Madde 13 — Bakanlıkça özellik taşıyan konularda Bakana yardımcı olmak üzere otuz Bakanlık Müşaviri görevlendirilebilir.

Bakanlık müşavirleri Bakanlık makamına bağlıdır.

Bunlardan yabancı ülkelerde Büyükelçilik yapmış olup merkezde görevlendirilmiş olanlar Büyükelçi ünvanını muhafaza ederler.

D Ö R D Ü N C Ü B Ö L Ü M

Yardımcı Birimler

Yardımcı Birimler :

Madde 14 — Dışişleri Bakanlığındaki yardımcı birimler şunlardır :

- a) Eğitim Merkezi Başkanlığı,
- b) İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı,
- c) Personel Dairesi Başkanlığı,
- d) Arşiv ve Ulaştırma Dairesi Başkanlığı,
- e) Savunma Sekreterliği,
- f) Özel Kalem Müdürlüğü,
- g) Özel Müşavirlik,
- h) Bakanlık Komisyonu.

Eğitim Merkezi Başkanlığı :

Madde 15 — Dışişleri Eğitim Merkezi, Dışişleri memur adayları ile memurlarının ve yurtdışı teşkilâtta görevlendirilecek diğer kamu kurum ve kuruluşları görevlilerinin hizmet içi eğitimini sağlamak ve diplomasi ve konsolosluk hizmetleri konularında araştırma ve incelemeler yapmakla görevlidir.

Dışışleri Eğitim Merkezi Merkez teşkilâtında görevli Büyükelçiler arasında atanan bir Başkan ile yine meslek memurları arasında atanacak eğitim merkezi sekreteri tarafından yönetilir.

Dışışleri Eğitim Merkezinin çalışma düzeni ile ilgili kurallar yönetmelikle belirlenir.

İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı :

Madde 16 — İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

- a) Bakanlık için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- b) İhtiyaç duyulan bina ve arazinin kiralanma, satın alma işlemlerini yürütmek,
- c) Bakanlığın mali işlerle ilgili hizmetlerini yürütmek,
- d) Temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım ve taşıma hizmetlerini yapmak,
- e) Sosyal tesislerin kurulması ve yönetimi ile ilgili hizmetleri düzenlemek ve yürütmek.
- f) Bakan ve Müsteşarca verilecek diğer görevleri yapmak.

Personel Dairesi Başkanlığı :

Madde 17 — Personel Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

- a) Bakanlığın insan gücü plânlaması ve personel politikasıyla ilgili çalışmaları yapmak, personel sisteminin geliştirilmesiyle ilgili önerilerde bulunmak,
- b) Bakanlık personelinin tanma, özlük ve emeklilik işlemleri ile ilgili işleri yapmak,
- c) Bakanlık personelinin ve ailelerinin sağlık hizmetlerinden yararlanmalarını sağlamak,
- d) Bakanlıkça verilecek benzeri işleri yapmak.

Arşiv ve Ulaştırma Dairesi Başkanlığı :

Madde 18 — Arşiv ve Ulaştırma Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır :

- a) Bakanlıkla dış temsilcilikler arasında haberleşmeyi yürütmek, gelen giden telgrafların kayıt, tasnif ve dağıtımını sağlamak,

b) Bakanlık ve dış temsilciliklerde mevcut haberleşme cihazlarının bakım ve ikmali ile haberleşmenin güvenliğini sağlamak,

c) Bakanlıkla dış temsilcilikler arasındaki yazışmaları periyodik kuryeler göndermek suretiyle sağlamak,

d) Diplomatik çanta ve kargoların sevkiyatını ve bunlara dair yazışmaları yürütmek,

e) Anlaşmaları ve temsilciliklerden gelen dökümanları tasnif ve muhafaza etmek, gereğinde ilgili dairelerin istifadesine sunmak.

Savunma Sekreterliği :

Madde 19 — Savunma Sekreterliği özel kanununda ve diğer kanunlarda gösterilen görevleri yerine getirir.

Özel Kalem Müdürlüğü :

Madde 20 — Bakanın resmi ve özel yazışmalarını yürütmek ve vereceği diğer görevleri yapmak üzere meslek memurları arasından görevlendirilecek bir Özel Kalem Müdürü bulunur.

Özel Müşavirlik :

Madde 21 — Bakanın ve Müsteşarın Bakanlık birim ve kuruluşları ile irtibatını süratle sağlamak, kendilerine verilen özel görevleri yürütmek ve gerekli araştırmaları yapmak üzere meslek memurları arasından görevlendirilecek birer özel Müşavir bulunur.

Bakanlık Komisyonu :

Madde 22 — Dışişleri Bakanlığında, büyükelçiler ve daimi temsilciler dışında kalan bütün personelin terfi, tayin ve diğer özlük işlerini görüşmek ve kararlarını Bakanın onayına sunmak üzere Bakanlık Komisyonu teşkil edilir.

Komisyon, Müsteşarın Başkanlığında Müsteşar Yardımcıları, Bakanlık Sözcüsü ve Teftiş Kurulu Başkanından meydana gelir. Personel Dairesi Başkanı Komisyonun raportörlüğünü yapar. Komisyon Başkanının lüzum göreceği hallerde Komisyon toplantılarına Baş Hukuk Müşaviri veya vekili de iştirak eder.

Yurtdışı Teşkilâtı :

Madde 23 — Bakanlık, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurtdışı teşkilâtı kurmaya yetkilidir.

Dışişleri Bakanlığının yurtdışı teşkilâtı Büyükelçilikler, Daimî Temsilcilikler, Elçilikler, Özel Temsilcilikler, Büyükelçilik ve Elçilik Büroları, Başkonsolosluklar, Konsolosluklar, Muavin Konsolosluklar ile Konsolosluk Ajanlığı ve Fahri Başkonsolosluk ve Fahri Konsolosluklardan meydana gelir.

Büyükelçi :

Madde 24 — Büyükelçi, nezdinde görevli bulunduğu ülke ve ülkelerde Cumhurbaşkanını temsil eder ve o ülkede Büyükelçiliğe bağlı bütün birimlerin amiridir.

Dışişleri Bakanlığı meslek memurlarının Büyükelçi olarak atanmasında, merkezde en az Müstakil Daire Başkanı veya Genel Müdür Yardımcısı olarak asgari iki yıl başarılı görev yapmış olmak şartı aranır. Bu görevleri yapmamış olup, yurtdışı hizmetlerinde en az iki yıl başarı ile Elçi, Elçi - Müsteşar, Daimi Temsilci Yardımcısı veya Birinci Sınıf Başkonsolos olarak görev yapmış olanların Büyükelçi atanmaları mümkündür.

Büyükelçilerin Görevlerinin Sona Ermesi :

Madde 25 — Büyükelçilerin yurtdışı görev süresi, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında en çok altı yıldır. Yurtdışı görev süresi biten Dışişleri Bakanlığı meslek memuru Büyükelçiler merkezde de Büyükelçi ünvanını taşırlar ve bu ünvanlarına uyan görevlere verilirler.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59 uncu maddesi uyarınca Büyükelçi atanmalar merkezde nakledildiklerinde Dışişleri Bakanlığı ile ilişkileri kesilir. Bunlardan diğer kamu kurum ve kuruluşlarına mensup olanların kurumlarındaki kadroları saklı tutulur ve bunlar merkeze döndüklerinde kurumlarına iade olunurlar.

Daimi Temsilci :

Madde 26 — Daimi Temsilci, bir uluslararası kuruluşta Cumhuriyet Hükümetini temsil etmek üzere atanan memurdur. Daimi Temsilciler Büyükelçi ünvanı taşır ve atanmaları Büyükelçiler gibi yapılır. Nezdinde Daimi Temsilcilik bulunmayan milletlerarası kuruluşlarda bir meslek memuruna temsilcilik görevi verilebilir.

Özel Temsilci :

Madde 27 — Özel Temsilci - siyasi ilişkiler gereği bir ülke nezdinde Büyükelçi gibi akredite edilmeksizin o ülkede Türkiye'yi temsil etmek üzere veya özel bir misyonla görevlendirilen Büyükelçi veya Elçi ünvanında temsilcilerdir. Geçici bazı görevler için Büyükelçi veya Elçi ünvanı olmaksızın da Özel Temsilci görevlendirilebilir. Özel temsilci Bakanlar Kurulu Kararı ile atanır.

Maslahatgüzar :

Madde 28 — Diplomatik Misyon Şefinin yokluğunda en kıdemli meslek memuru ona geçici Maslahatgüzar olarak vekâlet eder. Bir ülke ile siyasi ilişkilerin durumunun Büyükelçi veya Elçi akredite edilmesine elvermemesi halinde o ülkede Maslahatgüzar görevlendirilebilir. Maslahatgüzar görevli olduğu ülkede Misyon Şefinin bütün yetki ve sorumluluklarını haizdir.

Diplomatik Temsilciliklerin Diğer Meslek Memurları :

Madde 29 — Diplomatik Temsilcilikte görevli Dışişleri Bakanlığı meslek memurları Elçi - Müsteşar, Daimi Temsilci Yardımcısı, 1. Müsteşar, Müsteşar, Başkâtip, İkinci Kâtip, Üçüncü Kâtip ve Ataşe ünvanlarını taşırlar.

Elçi - Müsteşar :

Madde 30 — Elçi - Müsteşar ünvanı, 1. dereceyi en az üç yıl önce almış ve merkezde en az Daire Başkanlığı, Bakan veya Müsteşar Özel Müşavirliği görevlerini fiilen iki veya daha fazla süre yapmış 1. derece meslek memurlarından yönetmelikle tesbit edilecek Büyükelçilik ve Daimi Temsilciliklerde Misyon Şefinden sonraki birinci meslek memuru olarak görevli veya görevlendirilecek olanlara Bakanlık Komisyonunun teklifi ile Bakan tarafından verilebilir. Bakanlık Komisyonu, dış politika konjoktürü gereklerine göre, nezdinde Elçi - Müsteşar atanabilecek ülkelerde değişiklik yapabilir.

Elçi - Müsteşar ünvanı merkezde ve Başkonsolosluklarda kullanılmaz. Daha önce Elçi - Müsteşar ünvanı almış olanlar, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 25. maddesi bakımından hakları saklı kalmakla birlikte, bu ünvanı ancak nezdine Elçi - Müsteşar atanması mümkün olan misyonlarda görevlendirildikleri takdirde kullanabilirler.

Konsolosluklar Memurları :

Madde 31 — Birinci sınıf Başkonsolos ve Başkonsolos, Başkonsoloslukların; Konsolos, Konsoloslukların, Muavin Konsolos Muavin Konsoloslukların en yüksek amiridir.

Birinci Sınıf Başkonsolos unvanı, 1. derece kadroyu en az üç yıl önce almış ve merkezde en az Daire Başkanlığı, Bakan veya Müsteşar Özel Müşavirliği görevlerini iki sene başarı ile yapmış meslek memurlarından Konsolosluk Şefi olarak görevli veya görevlendirilecek olanlara - Bakanlık Komisyonunun teklifiyle Bakan tarafından verilebilir. Daha önce Büyükelçi, Elçi ve Elçi - Müsteşar unvanı almış olanlar Konsolosluk Şefi olarak atandıklarında 1. sınıf Başkonsolos unvanını taşırlar.

Konsolosluk Şefinin yokluğunda ona en kıdemli meslek memuru vekâlet eder.

Konsolosluk birimlerindeki maiyette meslek memurları Başkonsolos Yardımcısı, Konsolos, Muavin Konsolos ve Ataşe ünvanı taşırlar.

Ü Ç Ü N C Ü K I S I M
Dışışleri Bakanlığı Memurları

Dışışleri Bakanlığı Memuru Olma Şartları :

Madde 32 — Dışışleri Bakanlığında memur olmak için, sınav ile ilgili hususlar hariç, Devlet Memurları Kanununda öngörülen genel hükümlere ek olarak aşağıdaki şartlar aranır :

- a) Yapılacak memur adaylık yarışma sınavını kazanmak,
- b) Kendisinin ve eşinin güvenlik bakımından mani bir hali bulunmamak,
- c) Yabancı ülkelerde görevlendirilecekler için her türlü iklim şartlarına dayanıklı olduğunu tam teşekküllü resmi hastahane raporu ile belgelemek.

Her sınıftaki Dışışleri Bakanlığı personeli için aranan özel şartlar saklıdır.

Dışışleri Bakanlığı Meslek Memurları :

Madde 33 — Dışışleri Bakanlığı Meslek Memurları, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 3 üncü maddesinde sayılan hizmetlerin yürütülmesinde çeşitli kademelerde görev ve sorumluluk alan statüleri bu Kanunla belirlenmiş memurlardır.

Dışışleri meslek memuru olabilmek için 33 üncü maddede yazılı şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır :

- a) Siyasal bilimler, hukuk ve ekonomi dallarında en az 4 yıllık öğrenim veren bir fakülte, yüksek okul veya bunlara denkliği Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca onanmış bir yabancı yüksek öğrenim kurumunu bitirmiş bulunmak,
- b) Otuzbir yaşından gün almamış olmak,
- c) Dışışleri Bakanlığınca yapılacak Dışışleri Meslek Memuru adaylık sınavını kazanmak,

Yabancı dil ve meslekle ilgili konuları kapsayan sınavın ilkeleri yönetmelikle düzenlenir.

Aday Meslek Memuru :

Madde 34 — Dışışleri Bakanlığı meslek memur adaylığı sınavını kazananlar kadro imkânları ölçüsünde ve başarı sırasına göre aday meslek memurluğuna kabul edilirler. Bunlar Dışışleri Eğitim Merkezi Başkanlığında bir sene süre ile ğetime tabi tutulurlar.

Bir yıllık eğitim sonunda başarılı görülemeyenler idari memur adaylığına kabul edilir veya istemeyenlerin memurlukla ilişkileri kesilir. Başarılı olanlar Bakanlığın diğer bölümlerinde görevlendirilirler. Bunlardan bir yıllık hizmet sonunda olumlu sicil alanlar asaleten atanırlar ve atışe unvanını alırlar. Başarılı olamayanlar siciline dayanılarak idari memur adaylığına kabul edilebilirler veya memuriyetle ilişkileri kesilir.

Aday atışe yurt dışı sürekli göreve atanamaz.

Başkatiplik veya Konsolosluğa Yükselme :

Madde 35 — Bir senelik hizmet süresi sonunda olumlu sicil alan ataşeler üçüncü Katipliğe, üçüncü katiplikte üç başarılı sene geçiren memur ikinci katipliğe yükseltilir. İkinci katiplikte üç başarılı sene geçiren memur başkatiplik veya konsolosluk yeterlik sınavına kabul edilir.

Başkatiplik veya konsolosluk derece ve unvanını kazanabilmek için esasları yönetmelikle tesbit edilecek yeterlik sınavında başarılı olmak esastır.

Başkatiplik sınavında başarılı olmayan memura birer sene aralıkla iki hak daha tanınır. Sonuncu imtihanında da başarılı olamayan memurlar kadro durumu müsait olduğunda idari memur kadrosuna alınırlar. Ancak, bunlar ikinci katip veya muavin konsolos görev ve unvanlarını korurlar.

Meslek Memurlarının Unvanları :

Madde 36 — Meslek memurlarının yurtiçi ve yurtdışı teşkilâtlarında taşıyacakları unvanların hangi derecelere tekabül ettiği bu Kanun Hükümünde Kararnamede belirtilen esaslar çerçevesinde yönetmelikle düzenlenir.

İdari Memurlar :

Madde 37 — Dışişleri Bakanlığı idari memurları, personel idari ve mali işler, şifre, arşiv ve kurye hizmetleri ile genel büro işlerinde görevlendirilen memurlardır.

İstisnai olmak ve müktesep hak teşkil etmemek üzere on sene hizmet görmüş ve yüksek tahsili olan idari memurlara da yardımcı birimlerde idari şube müdürlüğü görevi verilebilir.

Yüksek öğrenim yapmış olup, yeterli yabancı dil bilgisine sahip ve Bakanlıkta en az 10 yıl başarılı hizmeti bulunan idari memurlara, yurtdışı görev süresince, müktesep hak teşkil etmemek ve diğer özlük haklarında herhangi bir değişiklik getirmemek üzere 7. ve 8. derece meslek memurlarınca yürütülmesi esas hizmetlerde görevlendirilebilirler.

Hukuk Müşavirleri :

Madde 38 — Hukuk Müşavirleri, Konsolosluklar nezdine atanmaları halinde, müktesep hak teşkil etmemek, unvan ve diğer özlük haklarında herhangi bir değişiklik olmamak üzere, 5 nci ve daha alt derecelerdeki meslek memurlarınca yürütülmesi esas olan hizmetlerde istihdam edilebilirler.

Hukuk Müşavirleri gerektiğinde merkezde genel müdürlükler nezdinde de görevlendirilebilirler.

Uzman Müşavirler :

Madde 39 — Kuruluş kanunlarında yurtdışı teşkilât kurma yetkisi verilmemiş kamu kurum ve kuruluşlarının ihtisas alanına giren konularda dış temsilciliklerde personel istihdamına Dışişleri Bakanlığınca gerek duyulursa bu kurum ve kuruluşlar mensuplarından müşavirler Dışişleri Bakanlığında bu amaçla tahsis edilen kadrolara atanabilirler. Yeterli yabancı dil bilgisine sahip olduğu resmi bir belge ile sabit olmayanlar uzman danışman olarak atanamazlar.

Uzman Müşavirler misyon ya da konsolosluk şefinin verdiği görevleri yaparlar, bağlı oldukları kamu kurum ve kuruluşları ile yazışma yapamazlar.

Uzman müşavirler diplomatik temsilciliklerde müşavir, müşavir yardımcısı, ataşe ve ataşe yardımcısı, konsolosluklarda ataşe ve ataşe yardımcısı unvanı taşırlar.

Uzman Müşavirler yurtdışı görevleri sona erdiğinde bağlı buldukları kurum ve kuruluşlara iade edilirler.

Uzman müşavirlerin dış görev süreleri, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında azami dört senedir.

47, 48, 51 ve 59. maddeler bu memurların dış göreve atanmaları ve geri çekilmeleri için de geçerlidir.

Diğer Memurlar :

Madde 40 — Haberleşme teknisyenleri, merkez ve yurtdışı teşkilât arasındaki haberleşmeyi, haberleşme araçlarının bakım ve onarımı ile haberleşme güvenliğini sağlayan memurlardır. Haberleşme teknisyenleri gerektirdiğinde büro işlerinde de görevlendirilirler.

Danışmanlar Bakanlığın merkez ve yurtdışı teşkilâtında özel ihtisas gerektiren konularda görev yapan ve bu konularla ilgili bilgi ve nitelikleri olan memurlardır. Danışmanların memuriyete alınma şartları yönetmelikle düzenlenir.

Yabancı dil uzmanları, Dışişleri Bakanlığının görevleri ile ilgili olarak Dışişleri Bakanlığınca tesbit edilecek bir veya birkaç yabancı dili çok iyi bildiği ve bu dillerden sözlü ve yazılı tercüme yapabildiği özel imtihanla belirlenmiş uzman personeldir.

Mahalli katipler yurtdışı teşkilatında genel büro işlerinin yürütülmesi amacıyla istihdam edilen memurlardır.

Bölge uzmanları, belirli bölgelerde Dışişleri hizmetlerinin devamlılığını sağlayacak, uzmanlaştırıldıkları ülkelerin dilini çok iyi bilen ve dış hizmetlerde münhasıran bu ülkede görevlendirilecek memurlardır. Bölge uzmanlarının memuriyete alınış ve istihdam şekilleri yönetmelikle düzenlenir.

Sürekli Merkez Hizmeti Gören Memurlar :

Madde 41 — Sürekli merkez hizmeti gören memurlar, yukarıdaki maddelerde sayılanların dışındaki genel idare hizmetleri, teknik hizmetler ve sağlık hizmetleri sınıflarına mensup memurlardır.

Yardımcı Hizmetliler :

Madde 42 — Dışişleri Bakanlığı merkez teşkilâtında bakım, ulaştırma, temizlik, ağırlama, onarım, yayım, koruma ve benzeri hizmetlerin yürütülmesinde çalışan yardımcı görevlilerdir.

Siciller :

Madde 43 — Dışişleri Bakanlığı meslek memurlarının sicillerinin verilmesinde mesleğin özelliklerine göre genel hükümlere ilâveler yönetmelikle yapılabilir.

Kadrolar :

Madde 44 — Kadroların tesbit, ihdas, kullanımı ve iptali ile kadrolara ait diğer hususlar 190 sayılı Genel Kadro Usulü Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre yapılır. Ancak, Dışişleri Bakanlığının yurtiçi ve yurtdışı kadroları bir bütün teşkil eder.

Atama :

Madde 45 — Dışişleri memurlarının atanmalarında 23/4/1981 gün ve 2451 sayılı Kanun hükümleri saklı olmak üzere aşağıdaki hükümlere uyulur.

a) Müsteşar ve Müsteşar Yardımcıları: Büyükelçilik yapmış meslek memurları arasından atanır,

b) Genel Müdür, Büyükelçilik yapmış veya diğer birinci derece meslek memurları arasından atanır,

Ana hizmet birimleri ile yardımcı birimlerdeki Müstakil Daire Başkanları ve Genel Müdür Yardımcıları meslek memurları arasından atarlar.

Büyükelçili kyapmamış Genel Müdürlerle Müstakil Daire Başkanları ve Genel Müdür Yardımcıları Elçi unvanı taşırlar.

c) Meslek memurları ve idari memurların, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında dış görev süreleri en çok 5 yıl, merkez görev süreleri en az 2 yıldır. Bölge uzmanlarının dış görev süreleri Bakanın onayı ile 5 yıldan fazla olabilir.

Büyükelçiler ve Daimi Temsilciler için 26. madde hükümleri uygulanır.

Diğer memurların dış görev gereği ile merkez ve dış görev süreleri ihtiyaca göre yönetmelikle tesbit edilir.

d) Dışişleri Bakanlığı memurları yurt içinden yurt dışına, yurt dışından yurt içine kadro dereceleri ve bu kadro derecelerine yurt dışında veya merkezde tekabül eden unvanlarla atanırlar.

e) Bakanlık merkez teşkilâtı personelinde 23/4/1981 gün ve 2451 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan memurların atanmaları Bakan tarafından yapılır. Ancak, Bakan bu yetkilerini gerekli gördüğü alt kademelere devredebilir.

Yurtdışı Görevlere Atanacaklarda Aranacak Nitelikler :

Madde 46 — Yurtdışı teşkilâtında bir göreve atanacak memurların gerekli ve yeterli mesleki bilgi, yabancı dil bilgisi ve temsil yeteneğine sahip olmaları ve yurtdışında görevlendirilmek bakımından olumlu sicil almış olmaları gereklidir.

Meslek memurlarına yurt dışı teşkilâta verilecek görevler bakımından eşlerinin bilgi ve görgüsü de nazara alınır.

Yurtdışı Göreve Atanamayacaklar :

Madde 47 — Durumları, yurtdışına atanacak memurlarda aranacak nitelikleri düzenleyen tüzük ve yönetmeliklere uymayanlar veya bu nitelikleri kaybettiğine Bakanlık Komisyonunca karar verilenler, Devletin güven ve itibarına gölge düşürenler, yurtdışı görevde borç bırakanlar, dış görevdeki başarısızlığı veya temsil niteliği veya yurtdışı göreve liyakatı ile ilgili olarak sicillerinde olumsuz kayıtlar bulunanlar, merkezde son sicilleri olumsuz olanlar, yurtdışı göreve atanamazlar. Haklarında cezai takibat veya kınamadan ağır bir cezayı gerektirebilecek disiplin kovuşturması açılanlar ancak bu kovuşturmanın sonucunda suçlu görülmemeleri halinde yurtdışı göreve atanabilirler.

Bakan yurtdışında temsil veya hizmet edecekleri veya sicil bakımından sakıncalı bulunduğu memurları, 45 nci maddenin (c) bendindeki sürelerle bakılmaksızın, yurtdışında ise merkeze alabilir, merkezde ise yurtdışına atamayabilir.

60 yaşına kadar Büyükelçi veya Daimi Temsilci olarak görev yapmamış olan veya meslekte 30 yıllık fiili hizmet süresi içinde yurtdışında misyon şefliği veya elçi, elçi - müsteşar, daimi temsilci yardımcısı, birinci sınıf başkonsolos unvanı ile, merkezde de en az Genel Müdür Yardımcısı veya Müstakil Daire Başkanı olarak görev yapmamış olan meslek memurları dış görevlere atanamazlar. İki seneden fazla kesintisiz ve başarıyla olarak geçici maslahatgüzarlık yapmış olan 1. ve 2. derece meslek memurları atamaları bu unvanla yapılmamış olsa da bu madde gereğince misyon şefliği yapmış kabul edilirler.

Birbirleri ile evli Dışişleri Memurlarının yurtdışına atanmaları ile ilgili esaslar yönetmelikte düzenlenir. Bunlardan birinin Müsteşar olması halinde bu memurlar aynı ülkeye sürekli göreve atanamazlar.

Evlenme İzni :

Madde 48 — Dışişleri Bakanlığınca yürütülen hizmetlerin özelliği nedeniyle, Dışişleri Bakanlığı memurları evlenmeden önce Bakanlığın iznini almakla yükümlüdürler. İzin almadan evlenen memurlar istifa etmiş sayılırlar.

Eşlerin Çalışması Yasak İşler :

Madde 49 — Dışişleri Bakanlığı memurları ile Dışişleri Bakanlığı kadrolarına atanan diğer memurların bakmakla mükellef oldukları aile efradının merkezde veya yurtdışında gelir getiren işlerde çalışmaları Bakanlığın müsaadesine bağlıdır. Bakanlık bu müsaadeyi, ancak çalışılacak işin devletin itibarını zedelemeyeceğine ve ilgili memurun temsil görevini aksatmayacağına kanaat getirmesi halinde verebilir. Gerekli izni almaksızın eşi çalışan memurlar hakkında disiplin kovuşturması açılır. Bunlar yurtdışında ise merkeze alınır, merkezde ise dış göreve atanamazlar. Bu hükümler ihtisas birimlerine atanacaklar için de geçerlidir.

D Ö R D Ü N C Ü K I S I M

Sorumluluk ve Yetkiler

Yöneticilerin Sorumlulukları :

Madde 50 — Bakanlık merkez ve yurtdışı teşkilatının her kademe-deki yöneticileri yapmakla yükümlü buldukları hizmet veya görevleri, Bakanlık emir ve direktifleri yönünde mevzuata uygun olarak düzenlemek ve yürütmekten bir üst yönetici kademeye karşı sorumludur.

Koordinasyon ve İşbirliği Konusunda Bakanlığın Görev, Yetki ve Sorumluluğu :

Madde 51 — Bakanlık ana hizmet ve görevleriyle ilgili konularda diğer Bakanlıkların ve kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları esasları yürürlükteki mevzuata uygun olarak belirlemekle, kaynak israfını önleyecek ve koordinasyonu sağlayacak tedbirleri almakla görevli ve yetkilidir.

Bakanlık, diğer bakanlıkların hizmet alanına giren konulara ilişkin faaliyetlerinde, Başbakanlıkça belirlenen esaslar çerçevesinde ilgili Bakanlıklara danışmak ve gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

Bakanlığın Düzenleme Görev ve Yetkisi :

Madde 52 — Bakanlık, kanunla yerine getirmekle yükümlü olduğu hizmetleri, tüzük, yönetmelik, tebliğ ve genelgelerle düzenlemekle görevli ve yetkilidir.

Yetki Devri :

Madde 53 — Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık ve Kuruluş yöneticileri, sınırlarını açıkça belirtmek şartıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilirler, yetki devri, yetki devreden amirin sorumluluğunu kaldırmaz.

B E Ş İ N C İ K I S I M

Çeşitli Hükümler

Binalar :

Madde 54 — Dışişleri Bakanlığı, Temsilcilik binalarının ve yurtdışında görevli bütün memurlarının konut sorunları ile, bunların güvenliklerini ilgilendiren hususlarda bütçe imkânları çerçevesinde gerekli her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

Devlet Konuk Evleri :

Madde 55 — Ankara Palas Devlet Konuk Evi ile Devlet Konuk Evi olarak kullanılacak diğer binaların kullanılması ve Döner Sermaye İşletmeleri şeklinde işletilmesi görev, yetki ve sorumluluğu Dışişleri Bakanlığına aittir. Döner Sermaye İşletmelerinin sermaye ihtiyacı Genel Bütçeye konulacak ödeneklerle karşılanır. Döner Sermaye İşletmelerinde sözleşmeli personel çalıştırma esasları ile Döner Sermaye İşletmelerinin gelir ve giderleri ve harcama esas ve usulleri Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığının uygun görüşü alınarak yönetmeliklerle düzenlenir.

Dışişleri Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde Devlet Konuk Evlerinin kullanma ve işletme görev, yetki ve sorumluluğunu, ihtisas alanlarını gözönünde tutarak kısmen resmi veya özel diğer kuruluşlara devredebilir.

Resmi tatiller :

Madde 56 — Yurtdışı kuruluşları Cumhuriyet Bayramı hariç, Dışişleri Bakanlığınca hizmetin gereği uygun görülecek istisnalar dışında yalnız mahalli tatil günlerinde tatil edilirler.

Kaldırılan Hükümler :

Madde 57 — 13/12/1983 tarihli ve 177 sayılı Dışişleri Bakanlığının Teşkilât ve görevleri hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile diğer Kanunların bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı hükümleri yürürlükten kaldırmıştır.

GEÇİCİ HÜKÜMLER

Geçici Madde 1 — Mahalli kâtip kadrolarının boşalmaları halinde bu kadrolara tekrar atama yapılmaz. Mahalli kâtipler merkeze tayin edildiklerinde sürekli merkez hizmeti kadrolarına atanırlar.

Geçici Madde 2 — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girmesinden önce, Bakanlıkta görevli olup, henüz Başkâtiplik ve Konso-losluk yeterlilik imtihanına girmemiş meslek memurları hakkında eski hükümler uygulanır.

Geçici Madde 3 — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girmesinden önce, Bakanlıkta görevli olup, henüz Başkâtiplik ve Konso-losluk yeterlilik imtihanına girmemiş meslek memurları hakkında eski hükümler uygulanır.

Aynı şekilde bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe giriş tarihinde yurtdışında Müsteşar veya karşılığı görev ünvanına sahip olanlar bu ünvanı muhafaza ederler.

Geçici Madde 4 — Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin uygulanmasını göstermek üzere hazırlanacak tüzük ve yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut tüzük ve yönetmeliklerin bu Kanun Hükümünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 5 — Bu Kanun Hükümünde Kararname ile yapılan yeniden düzenleme nedeni ile kadro ve görev ünvanları değişmeyenler yeni kadrolara atanmış sayılırlar.

Geçici Madde 6 — Bakanlık yurtdışı teşkilâtı bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 23 üncü maddesinde belirlenen esaslara göre yeniden düzenleninceye kadar görev ve hizmetler mevcut yurtdışı teşkilâtı tarafından yürütülmeye devam olunur.

Bakanlık yurtdışı teşkilâtını ve kadrolarını en geç altı ay içinde bu Kanun Hükümünde Kararnameye uygun hale getirir.

Geçici Madde 7 — Bu Kanun Hükümünde Kararnameye göre yeniden düzenleme yapılmaya kadar Bakanlık merkez teşkilâtında değişen ya da yeniden kurulan birimlere verilen görevler daha önce bu görevleri yapmakta olan birimler tarafından yapılmaya devam edilir.

Bakanlık teşkilâtını ve kadrolarını en geç altı ay içinde bu Kanun Hükümünde Kararnameye uygun hale getirir.

Yürürlük :

Madde 58 — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

Madde 59 — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HİZMETE ÖZEL

Sayı : Sicil : 100004/
Konu :

Ankara
28.12.1984

BÜYÜKELÇİLİKLERE	— 322
DAİMI TEMSİLCİLİKLERE	— 322
TEL AVİV ELÇİLİĞİNE	— 322
BAŞKONSOLOSLUKLARA	— 270
MERKEZ TEŞKİLATINA	— 178

GENELGE

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4. ve 6. Maddeleri uyarınca Bakanlığımız dahil Kamu Kurum ve Kuruluşlarının yurtdışı teşkilâtı ahiren, resmi gazetede yayımlanmadan yürürlüğe giren 9.10.1984 tarihli ve 84/8610 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yeniden düzenlenmiştir. Anılan Kararname;

(a) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışı teşkilâtının Büyükelçilikler, Elçilikler ve Başkonsolosluklara bağlı ihtisas birimi olarak kurulmalarını, Daimi Temsilcilikler nezdine atanan diğer kamu kurum ve kuruluşları mensuplarının ise Temsilciliğin bütünü içinde görev yapmalarını,

(b) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışı memurlarının görevlerini misyon veya konsolosluk şeflerinin bilgi ve talimatları dahilinde yürütmelerini

âmiridir.

Sözkonusu kararname ayrıca;

a) Cidde Büyükelçiliğinin Riyad'a nakli ile Cidde'de bir Başkonsolosluk açılmasını,

b) Darüsselam Büyükelçiliğinin kapatılmasını, Muskat (Oman) ve Singapur'da birer Büyükelçilik açılmasını,

c) Cenevre Başkonsolosluğunun kapatılmasını ve Houston'da bir Başkonsolosluk açılmasını

öngörmekte olup yurtdışı kuruluşlarımıza bağlı hangi ihtisas birimlerinin mevcut olabileceğini de hükme bağlamaktadır. Bu meyanda olmak üzere Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletler Cenevre Ofisi ve OECD Nezdindeki Daimi Temsilciliklerimizde, Devlet Planlama Teşkilatı ise Avrupa Ekonomik Topluluğu Nezdindeki Daimi Temsilciliğimizde birer Daimi Temsilci Yardımcısı görevlendirebileceklerdir. Kamu Kurum ve Kuruluşlarının yurtdışı teşkilatı hakkında 189 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin misyon veya konsolosluk şefine en kıdemli Dışışleri meslek memurunun vekalet etmesini öngören 14. Maddesi milletlerarası kuruluşlar nezdine atanan diğer kamu kuruluşlarına mensup Daimi Temsilci Yardımcılarının statüleri bakımından da geçerlidir. Ancak OECD'nin özel durumunun devam etmesi uygun görülmüştür.

Bilgilerini rica ederim.

Vahit HALEFOĞLU
Bakan

9. Türk Dışışleri Teşkilâtının Başlangıçtan
Günümüze Kadar Geçirdiği Safhaların
Şematik Tarihçesi : 1300 - 1984

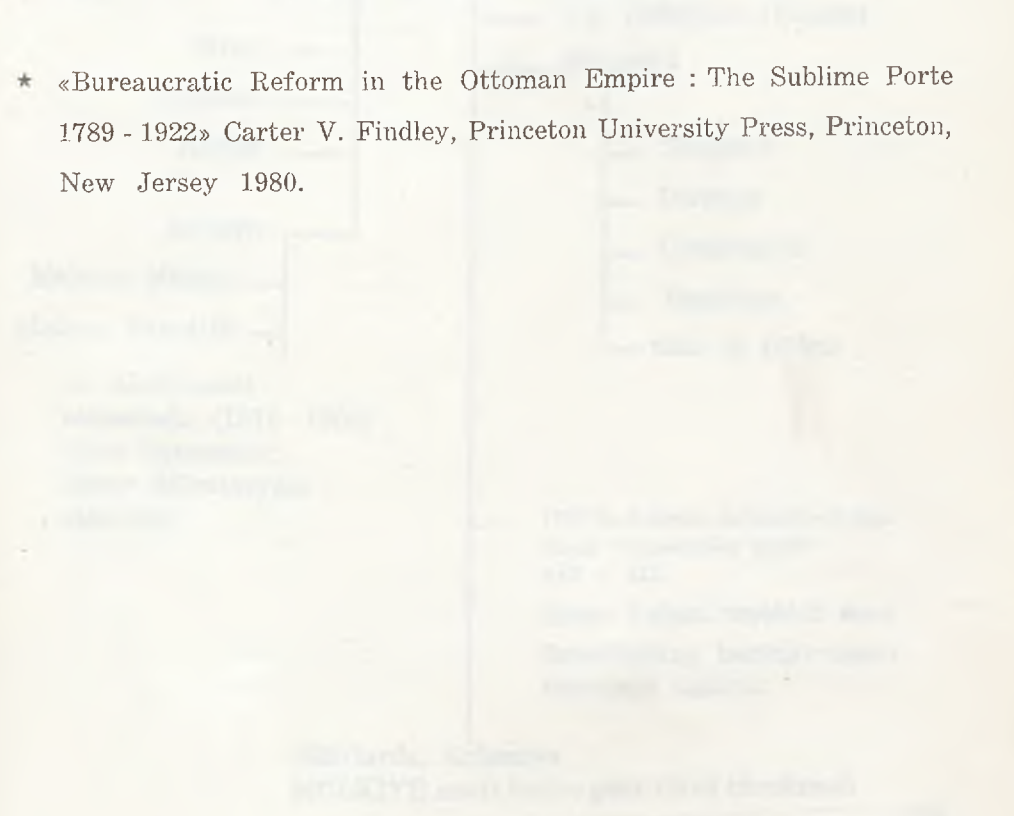
ORGANİZASYONEL YAPILAR

1. Dışişleri Bakanlığı

* Dışişleri Bakanlığı 1953, 1959, 1964-65, 1967 Yıllıkları

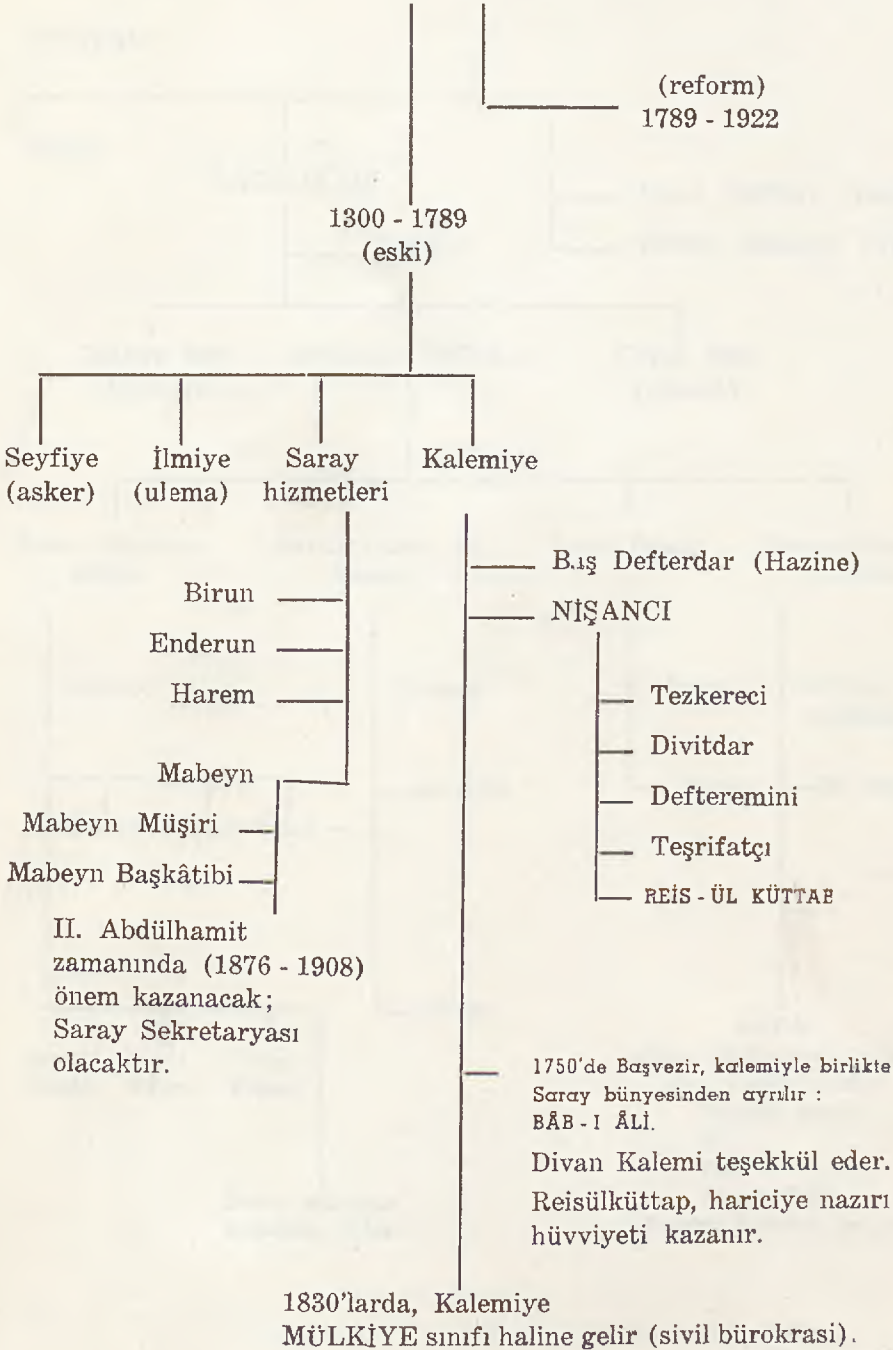
* «Bureaucratic Reform in the Ottoman Empire : The Sublime Porte 1789 - 1922» Carter V. Findley, Princeton University Press, Princeton, New Jersey 1980.

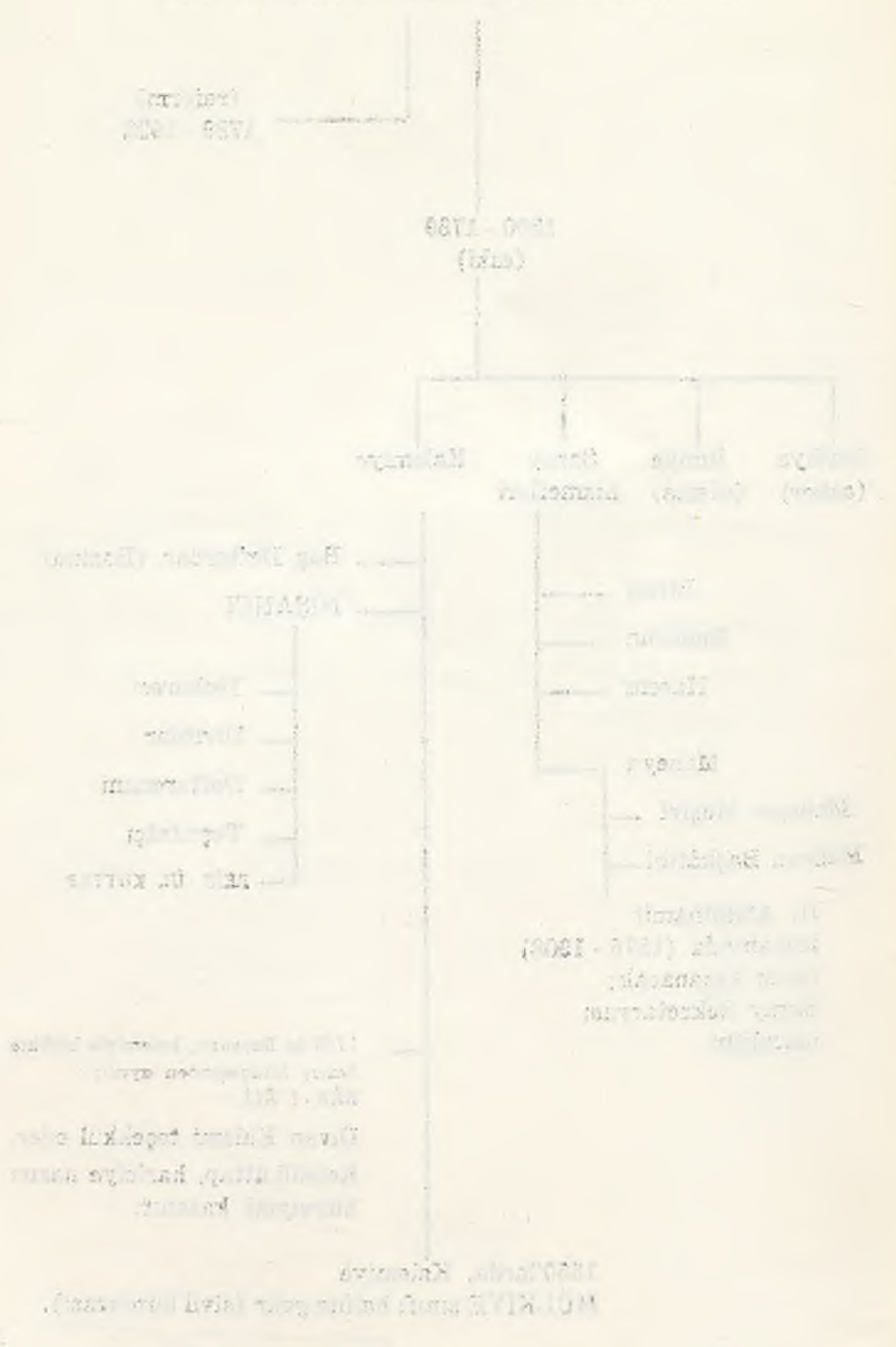
OSMANLI BÜROKRASİSİ

(Yönetici Sınıflar = Osmanlı = Askerî = Merkez)

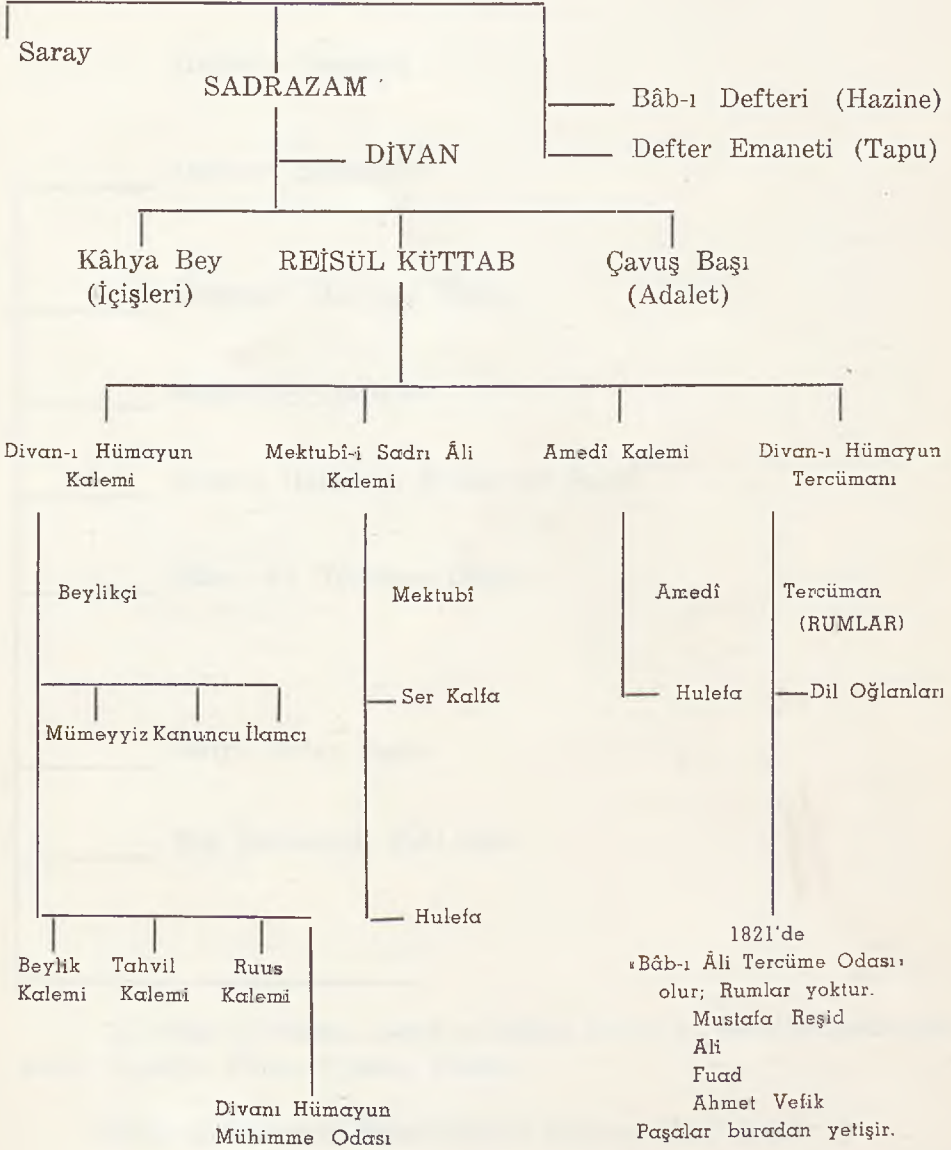

ORGANISMAE EUBACTERIAE

(Morphology, Physiology, and Biochemistry)

SULTAN

1838 - 1839

Hariciye Nezareti

Hariciye Müsteşarı

Maruzat-ı Hariciye Kâtibi

Mektutbî-i Hariciye

Divan-ı Hümayûn Kalemi (4 Şube)

Bâb-ı Ali Tercüme Odası

Sefir-i Kebir, Sefir

Baş Şehbender, Şehbender

III. Selim ve Nizam-ı Cedid ile birlikte (1793) ilk daimî sefaretler kurulur (Londra, Paris, Viyana, Berlin).

1836'da II. Mahmud, Reisülküttab'ı Hariciye Nazırı yapar.

1837 - 71 arasında Hariciye ve Sadaret, münavebe ile Mustafa Reşid, Ali ve Fuat Paşalar tarafından inhisaren yürütülür.

Hariciye Nazırı

Müsteşar

Bâb-ı Ali Tercüme Odası

Hariciye Teşrifatçısı

Hariciye Kâtibi

Mektubi-i Hariciye Kalemi (Türkçe Muhaberat)

Tahrirat-ı Hariciye Kalemi (Ecnebi Muhaberat)

Hariciye Evrak Odası

Tabiiyet Kalemi

Hariciye Matbuat Kalemi

Hariciye Muhasebe Kalemi

1869

serkalfa

mümeyyiz

müsevvid

mübeyyiz

mukayyid

Divan-ı Hümayûn Dairesi

Divan-ı Hümayûn Kalemi

Mühimme Odası (Mühim İşler)

Rüüs Kalemi

Tahvil Kalemi

Mezahib Odası (Dinî İşler)

Tuğrakeş Odası

Vilayet Hariciye Müdürü

Vilayet Tercümanı

Sefaret-i Kübra (Embassy)

Sefaret (Legation)

Baş Şehbenderlik

Şehbenderlik

Şehbender Vekaleti

Tüccar Vekaleti (Commercial Agent)

ABDULHAMİD II DÖNEMİNDE, 1894 YILINDA
OSMANLI HARİCİYE TEŞKİLÂTI (MERKEZ)
MINISTÈRE DES AFFAIRES ETRANGÈRES (Haridjié Nézaréti).

a la Sublime Porte.

S. E. Said Pacha, Ministre.

Drogmanat du Divan impérial

S. E. Munir Pacha, drogman du Divan impérial et Grand Maitre des Cérémonies.

Sous - Secrétariat d'État

S. E. Artin Dadian Pacha, sous-secrétaire d'Etat, (mustéchar).
Elias Effendi, adjoint.

Conseil du'Ministère

S. E. Artin Dadian Pacha, président.

S. E. Salih Munir Bey, mektoubdji, S. E. Nouri Bey, secrétaire-général, Davoud Effendi, 1er traducteur du Divan Imperial, Mehmed Riza Bey, directeur du contentieux, Ahmed Atta Bey, directeur des consulats, Tevfik Bey, secrétaire.

Bureau de la correspondance turque

(Mektoubi-i - Haridjié)

S. E. Salih Munir Bey, mektoubdji, Moustapha Munir Bey, directeur, Mehmed Réouf Bey, chef de bureau, Moustapha Tahsin Bey, Abdul Baki Bey et Chevket Bey, sous - chefs. Bureau Des Archives : Hassan Tahsin Effendi, directeur. Ahmed Vedjih Bey, adjoint.

Bureau de traduction

(Terdjumé Odassi)

Davoud Effendi, 1er traducteur da Divan imp, Mehmed Chukri Effendi, directeur. Costaky Effendi, adjoint du 1er traducteur du Divan Imperial. Ismail Djémal Bey, chef du bureau. Mehmed Suad Bey et İzet Bey, sous - chefs,

BUREAU DES ARCHIVES

Mehmed Refik Bey, directeur, Moustapha Nouri Bey, sous - chef, Saim Bey et Constantin Effendi, adjoints.

Bureau de la correspondance étrangère

(Tahrirati-i - Haridjie)

S. E. Nouri Bey, secrétaire - général. Sefer Effendi, directeur, Yousouf Franco Bey, chef de bureau, Hassan Bey, sous - chef.

BUREAU DES ARCHIVES

Eumèr Bey, directeur, Babaian Mihirtad Effendi, directeur - adjoint, Moustapha Sami Bey, sous - chef.

Drogmanat du Ministère

Mikaël Effendi Gullabian, interprète du ministère.

Grande Maitrise des Cérémonies

(Techrifat-i - Haridjié)

Ibrahim Rassih Bey, introducteur des ambassadeurs. Mehmed Ghalib Bey et Hilmi Bey, adjoints.

Bureau de la comptabilité

Kirkor Hidir Effendi, directeur - général. Moustapha Tevfik Effendi, directeur. Hatchik Effendi, chef de bureau. Abdurrahim Soubhi Bey, sous - chef. Ghalib Raghîb Effendi, archiviste. Hussein Husni Effendi, cuisinier.

Direction des Consulats

Ahmed Atta Bey, directeur. Dadian Diran Bey, chef du bureau. Graziani Effendi, contrôleur. Mehmed Tevfik Bey et Sédad Bey, sous - chefs. Savfet Bey, directeur des archives.

Chambre des conseillers légistes de la Sublime Porte

Gescher Charles Effendi, Gabriel Effendi Noradounguan, légistes. Moustapha Chekib Bey, chef du bureau. Ali Daniche Bey, sous - chef. Ali Seib Bey, Ismail Djénani Bey, Couyoumdjian Ohannès Bey, Mehmed Sézai Bey, Echref Djaafer Bey, Nicolaki Eff. Sgouridi, Hérand Abro Bey, Djivanian Nichan Effendi, Ahmed Mouktar Bey, Mehmed Siddik Bey, Tefik Bey, Nouri Bey, Missirly Edouard Bey, Hamid Bey Chadan Bey et Suad Bey, adjoints.

Direction de la Presse étrangère

(Matbouat - i - llaridjie)

S. E. Madjid Bey, directeur. Papazian Simon Effendi, adjoint. Tevfik Bey, chef du bureau. Avram Fahri Effendi, sous - chef.

Direction du Contentieux

(Oumouri houkoukié - i - mouhtelite)

Mehmed Rıza Bey, directeur. Mehmed Nebil Bey, et Waiss Effendi, adjoints. Ali İlhami Bey, sous chef de bureau. Kiamil Bey, caissier dépositaire.

Direction du bureau du personnel

(Sidjilli Ahwal)

Ali Rıza Bey, directeur. Ahmed Rechad Bey, adjoint. Mehmed Nouri Effendi, archiviste. Mehmed Ziaeddin Bey, enrégistréur. Mehmed Zia Effendi, traducteur.

Direction du burcau de nationalité

(Tabiet - i - oumoumie)

Ohan Effendi, directeur. Stavraki Effendi Kyriakides, adjoint. Mehmed Ghalib Bey, chef de bureau. Mehmed Salim Bey et Ramis Effendi, sous - chefs de bureau.

Bureau des chiffres télégraphiques

Hatchik Effendi, directeur. Rechad Bey, adjoint.

Sn. Bilal Şimşir'in vermek lütfunda bulunduğu bu kısım, unvanlarını Fransızcalarını ve bazı ilginç isimleri aynen muhafaza etmek için, Türkçeleştirilmemiştir.

Hariciye Nazarı

Müsteşar

Bâbı Ali Tercüme Odası
 Mektubî Hariciye Kalemi
 Tahrirattı Hariciye Kalemi
 Hariciye Teşrifatçısı
 Tabiiyet Kalemi Müdüriyeti
 Hariciye Muhasebesi
 Matbuatı Ecnebiye Müdüriyeti
 Umuru Hukuku Muhtelita Müdüriyeti
 Umuru Şehbenderi Müdüriyeti
 Şifre Kalemi Müdüriyeti
 Bâbı Ali Hukuk Müşavirleri, İstişare Odası
 Sicill-i Ahval Müdüriyeti
 Umuru Ticariye Kalemi Müdüriyeti

İntihabı Memurini Hariciye Komisyonu (Bu iki Komisyon 1900 yılında,
 1885'de kurulmuş olan
 İrcümen-i Hariciye'nin lağvı
 üzerine vücut bulmuştur.)

İdare Komisyonu

Sihhiye Nezareti (1880'den itibaren,
 Hariciye Nazarı aynı
 zamandan Sihhiye Nazarı'dır.)

Vilayet Hariciye Müdürü

Vilayet Tercümanı

Sefareti Kübra
 Sefaret
 Bulgaristan Komiseri
 Baş Şehbenderlik
 Şehbenderlik
 Şehbender Vekaleti
 Tüccar Vekaleti

Hariciye Nazırı

Kalemi Mahsus Müdüriyeti
Şifre Müdüriyeti

Müsteşar

Müsteşar Muavini
Sicilli Ahval Müdüriyeti
Matbuatı Umumiye Müdüriyeti
Tabiiyet Müdüriyeti
Evrak Müdüriyeti
Muhasebe Müdüriyeti
Tercüme Müdüriyeti
Müracaat Şubesi
Daire Eminliği

Umur-ı Siyasiye
Müdüriyeti Umumiyesi

Umur-ı İdariye
Müdüriyeti Umumiyesi

Hukuk Müşavirliği

Mühimme Kalemi
Tamim Şubesi

Umur-ı Şehbenderi ve
Hukukiye-i Muhtelata
Müdüriyeti

Umur-ı Ticariye
Müdüriyeti

Şuabat-ı Siyasiye Müdüriyeti

Birinci Kalem
İkinci Kalem
Üçüncü Kalem

Büyükelçilikler (8)

Orta Elçilikler (8)

Vilayet Hariciye Müdürü
Vilayet Tercümanı

Birinci Sınıf Beşşehbenderliği
İkinci Sınıf
Birinci Sınıf Şehbenderliği
İkinci Sınıf
Üçüncü Sınıf

Berlin, Paris, Petersburg, Roma,
Tahran, Londra, Vaşington, Viyana

Atina, Stokholm, Brüksel, Bükreş,
Belgrad, Sofya, Madrit, Lahey.

Hariciye Vekili

Hususi Kalem

Müsteşar

Müsteşar Kalem

Siyasi Müşavir

Umuru Siyasiye Müdürü Umumiliği (Şubeler)

Umuru Şehbenderi ve Ticariye Müdürü Umumiliği

Teşrif Müdürü Umumiliği

Umuru İdariye Müdürü Umumiliği

Matbuat Müdürü Umumiliği

Şifre Kalem

Zatışleri Müdürlüğü

Evrak Müdürlüğü

Levazım Müdürlüğü

Hariciye Vekili

Hususi Kalem

Kâtibi Umumî

Katibiumumi Kalemi

Siyasi Müsteşar

1. Daire

2. Daire

3. Daire

4. Daire

5. Daire

Ticaret ve İktisat Dairesi

Konsolosluk ve Muhtelit Hukuk Dairesi

İstihbarat Dairesi

Protokol Dairesi

Matbuat Dairesi

Koordinasyon Dairesi

Zatışleri Dairesi

İdari İşler Dairesi

Şefliği — 1937/38 — Umum Müdürlüğü

Şifre Müdürlüğü

Umum Evrak Müdürlüğü

Dışişleri Vekili

Umumî Kâtip

Müsteşar

Umumi Kâtip 1 ci Muavini

Umumi Kâtip 1 ci Muavini

Umumi Kâtip 1 ci Muavini

Yüksek Müşavir(lık)

Hususi Kalem Müdürlüğü

Umumi Katiplik Hususi Kalemi

Şifre Müdürlüğü

Protokol Umum Müdürlüğü

Birinci Daire Umum Müdürlüğü (Avrupa, Amerika, Uzakdoğu)

İkinci Daire Umum Müdürlüğü (Doğu Bloku, Balkanlar, Ortadoğu, Afrika)

Üçüncü Daire Umum Müdürlüğü (Milletlerarası Kuruluşlar)

Ticaret ve Ticari Anlaşmalar Dairesi Umum Müdürlüğü

Milletlerarası Ekonomik İşler Dairesi Umum Müdürlüğü

Konsolosluk ve Muhtelit Hukuk Dairesi Umum Müdürlüğü

(Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilatı Gen. Sek.)

Evrak Müdürlüğü

Hazinei Evrak Müdürlüğü

Hukuk Müşavirliği

Tercüme Bürosu

İdare ve Zat İşleri Dairesi Umum Müdürlüğü.

1959
(1964 - 1965)

Hariciye Vekili
Kâtibi Umumî

Hususi Kalem Müdürlüğü

Kâtibi Umumilik Kalemî

Siyaset Planlama Grubu Başkanlığı

Şifre Müdürlüğü

Kâtibi Umumi Siyasi İşler Muavini

Kâtibi Umumi İktisadi İşler Muavini

Kâtibi Umumi NATO İşleri Muavini

Kâtibi Umumi İdari İşler Muavini

Protokol Umum Müdürlüğü

1. Daire Umum Müdürlüğü (Amerika, Avrupa, Demirperde, Balkanlar)
2. Daire Umum Müdürlüğü (Uzakdoğu, Afrika, Ortadoğu)
3. Daire Umum Müdürlüğü (Milletlerarası Kuruluşlar - Anlaşmalar)
4. Daire Umum Müdürlüğü (Avrupa Konseyi - Kültürel Münasebetler)

(1965) 5. Daire Umum Müdürlüğü (Azınlıklar, Emlak)

Ticaret ve Ticari Anlaşmalar Dairesi Umum Müdürlüğü

(64 - 65'de Birinci İktisat Dairesi Gn. Md.)

Milletlerarası Ekonomik İşler Dairesi Umum Müdürlüğü

(64 - 65'de İkinci İktisat Dairesi Gn. Md.)

NATO Dairesi Umum Müdürlüğü

Enformasyon Dairesi Umum Müdürlüğü

Konsolosluk ve Muhtelit Hukuk Dairesi Umum Müdürlüğü

İdare ve Zat İşleri Dairesi Umum Müdürlüğü

(1965)

Personel Dairesi Genel Müdürlüğü

İdari İşler Dairesi Genel Müdürlüğü

Arşiv ve Ulaştırma Dairesi Genel Müdürlüğü

Kıbrıs Bürosu Genel Müdürlüğü

Avrupa Birleşme Hareketleri Bürosu Genel Müdürlüğü

Hukuk Müşavirliği

(64 - 65'de Baş Hukuk Müşavirliği)

Ağırlama ve Levazım İşleri Umum Müdürlüğü

Umum Evrak Müdürlüğü

Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilatı (Gen. Sek.)

Dışişleri Bakanı

Özel Kalem Müdürlüğü

Müsteşar

Genel Sekreter

Genel Sekreter Yardımcısı

Batı Dairesi Genel Müdürlüğü

Doğu Dairesi Genel Müdürlüğü

Ortadoğu ve Afrika Dairesi Genel Müdürlüğü

Birleşmiş Milletler ve Boğazlar Rejimi Dairesi Genel Müdürlüğü

Kıbrıs - Yunanistan Dairesi Genel Müdürlüğü

Araştırma ve Siyaset Planlama Dairesi Genel Müdürlüğü

Genel Sekreter Yardımcısı

İktisadi İlişkiler Dairesi Genel Müdürlüğü

Uluslararası Ekonomik Kuruluşlar Dairesi Genel Müdürlüğü

Genel Sekreter Yardımcısı

Müşterek Güvenlik İşleri Dairesi Genel Müdürlüğü

Müşterek Güvenlik ve Andlaşmalar Dairesi Genel Müdürlüğü

Genel Sekreter Yardımcısı

Kültür Dairesi Genel Müdürlüğü

Protokol Dairesi Genel Müdürlüğü

Enformasyon Dairesi Genel Müdürlüğü

Genel Sekreter Yardımcısı

Azınlıklar ve Emlak Dairesi Genel Müdürlüğü

Konsolosluk ve Muhtelit Hukuk Dairesi Genel Müdürlüğü

Sosyal İşler Dairesi Genel Müdürlüğü

Genel Sekreter Yardımcısı

Personel Dairesi Genel Müdürlüğü

İdari İşler Dairesi Genel Müdürlüğü

Arşiv ve Ulaştırma Dairesi Genel Müdürlüğü

Başhukuk Müşavirliği

Dış Teskilât

(1984)

Bakan Özel Kalem Müdürlüğü	BÖZK
Bakan Özel Müşavirliği	BÖZM
Müsteşar	MÜST
Müsteşar Özel Müşavirliği	MÜZM
Müsteşar İkili Siyasi İşler Yardımcılığı	MİSY
Müsteşar Çok Tarafli Siyasi İşler Yardımcılığı	MÇİY
Müsteşar İktisadi İşler Yardımcılığı	MKEY
Müsteşar İdari İşler Yardımcılığı	MİDY
Müsteşar Yardımcılığı (Bakanlık Sözcüsü)	MBSY
Teftiş Kurulu Başkanlığı	TEKU
Hukuk Müşavirliği	HUMŞ
Dışişleri Eğitim Merkezi	DEMB
İkili Siyasi İşler Genel Müdür Yardımcılığı (Batı Avrupa)	İSBA
İkili Siyasi İşler Genel Müdür Yardımcılığı (Amerika - Pasifik)	İSAP
İkili Siyasi İşler Genel Müdür Yardımcılığı (Doğu - Uzak Doğu)	İSDA
İkili Siyasi İşler Genel Müdür Yardımcılığı (Ortadoğu - Afrika)	İSOA
İkili Siyasi İşler Genel Müdür Yardımcılığı (Kıbrıs - Yunanistan)	İSKY
Çok Tarafli Siyasi İşler Genel Müdür Yardımcılığı (Avrupa Kuruluşları)	ÇTAD
Çok Tarafli Siyasi İşler Genel Müdür Yardımcılığı (Uluslararası Kuruluşlar)	ÇTUK
İkili Ekonomik İşler Genel Müdür Yardımcılığı (Batı - Doğu)	EİBD
İkili Ekonomik İşler Genel Müdür Yardımcılığı (Ortadoğu - Afrika)	EİOA
Çok Tarafli Ekonomik İşler Genel Müdür Yardımcılığı	EİUE

Müşterek Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü	MGGM
Müşterek Güvenlik İşleri Genel Müdür Yardımcılığı	MGNA
Müşterek Güvenlik İşleri Genel Müdür Yardımcılığı	MGSA
Kültür İşleri Genel Müdürlüğü	KİGM
Kültür İşleri Genel Müdür Yardımcılığı	KİİÇ
Konsolosluk, Hukuk ve Sosyal İşler Genel Müdürlüğü	KHSG
Konsolosluk, Hukuk ve Sosyal İşler Genel Müdür Yardımcılığı (Konsolosluk İşleri)	KKVS
Konsolosluk, Hukuk ve Sosyal İşler Genel Müdür Yardımcılığı (Emlâk - Hudut)	KMEH
Genel Müdür Yardımcılığı (Siyasi İncelemeler ve Değerlendirmeler)	SİDE
Protokol Genel Müdürlüğü	PRGM
Protokol Genel Müdür Yardımcılığı (Tören - Ziyaret - Mesajlar)	PRTZ
Protokol Genel Müdür Yardımcılığı (Diplomatik İşlemler)	PRDİ
İstihbarat ve Araştırma Dairesi Başkanlığı	İADA
Siyaset ve Planlama Dairesi Başkanlığı	SPLD
Enformasyon Dairesi Başkanlığı	ENFD
Personel Dairesi Başkanlığı	PERD
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	İMAD
Arşiv ve Ulaştırma Dairesi Başkanlığı	ARUD
Bütçe Dairesi Başkanlığı	BÜTD
İcra Sekreterliği	İCSE
Savunma Sekreterliği	SVSK

	Büyükelçilik Elçilik	Daimî Temsilcilik	Başkonsolosluk Konsolosluk	Toplam Misyon	Meslek Memuru
1924	21	—	18	39	?
1944	28	—	23	51	422 (kadro)
1964	57	4	29	90	452 (kadro) 398 (fiilî)
1984	69	7	49	125	645 (fiilî) +

— Belleten Sayı 1, Temmuz 1964

— 1967 Yılığ

— 1983 Tarihçesi